

ZKOUMEJTE BENEDIKTINSKÉ DĚDICTVÍ VE STŘEDNÍ EVROPĚ

VIA BENEDICTINA NA CESTÁCH

Turistický sprievodca

ČESKO

SLOVENSKO

POLSKO

MAĎARSKO

Česko

Benediktínske arcidióceza v Břevnově
Kláštor Broumov
Benediktínske opátstvo v Emauzách
Kláštor Kladruby
Benediktínske opátstvo v Rajhrade
Kláštor Sázava
Regionálne múzeum v Tepliciach
Múzeum Vysočiny Třebíč

Slovensko

Farský Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Diakovcih
Farský Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa v Hronovciach – Čajakove
Farský kostol v Hronskom Beňadiku
Benediktínsky kláštor sv. Kozmu a Damiána
Románsky kláštorňý kostol v Rimavských Janovcih
Kláštor Premenenia Pána v Sampore
Kláštor Skalka
Kláštor sv. Hypolita v Nitře na úpatí vrchu Zobor

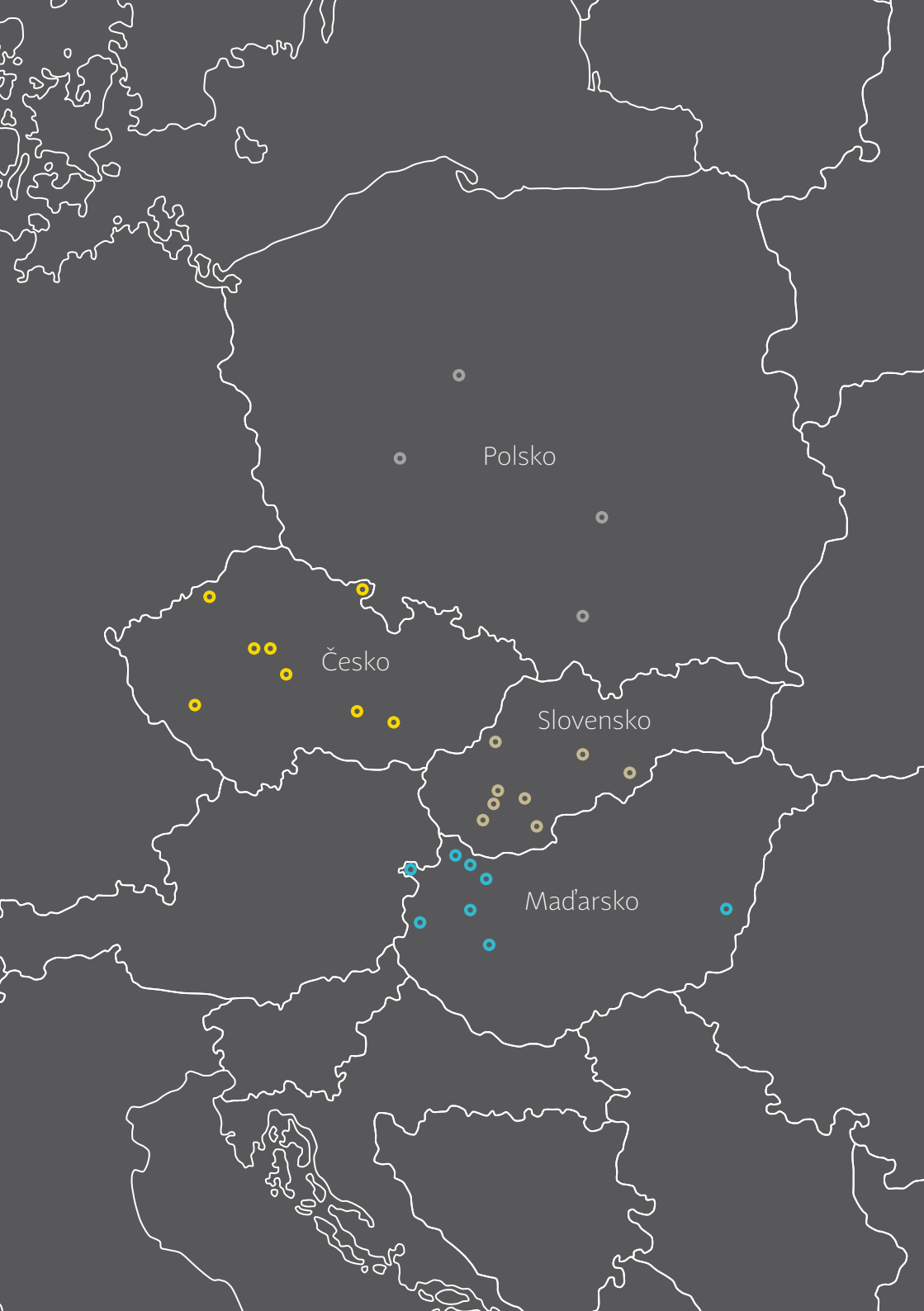
Polsko

Kláštor Svätý Kríž
Kláštor Lubiń
Kláštor Mogilno
Kláštor Tyńec

Maďarsko

Kláštor svätého Mórica v Bakonybéli
Kláštor Csolt – Stredoveké ruiny (Vésztő)
Benediktínske prepošstvo sv. Móra v Győri
Bývalé benediktínske opátstvo v obci Ják, dnes farský kostol
Benediktínske opátstvo a kostol sv. Jakuba v Lébénoc
Benediktínske arcidióceza v Pannonhalme
Benediktínsky kostol sv. Panny Márie v Šoprone
Opátstvo Tihany

Polsko

Česko

Slovensko

Maďarsko

Česko

- **Benediktínske arciopátstvo v Břevnově**
- **Kláštor Broumov**
- **Benediktínske opátstvo v Emauzách**
- **Kláštor Kladruby**
- **Benediktínske opátstvo v Rajhrade**
- **Kláštor Sázava**
- **Regionálne múzeum v Tepliciach**
- **Múzeum Vysočiny Třebíč**

Benediktínske arcipátstvo v Břevnově

KONTAKT

Benediktínske arcipátstvo v Břevnove
Markétská 28/1
169 01 Praha 6 - Břevnov
Tel.: +420 220 406 111

REZERVÁCIE

Prehliadka: tel.: +420 220 406 270, e-mail: klaster@brevnov.cz

WEB

www.brevnov.cz

V priebehu viac než tisícročnej histórie Břevnova, bol od svojho založenia významnou náboženskou, ale rovnako aj kultúrnou a hospodárskou inštitúciou. Mníšsky život bol na tomto mieste niekoľkokrát prerušený – naposledy v roku 1950, kedy bol břevnovský kláštor rovnako ako ostatné kláštory zrušené komunistickou vládou. Obnova života benediktínskych mníšskych komunít v Břevnově a na ďalších miestach v našej zemi a rovnako aj opravy kláštorných budov začali až po roku 1989 a pokračujú doteraz.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ:

- Ladronka
- pútnická cesta z pražskej Lorety do Kláštora v Hájku

ZHRNUTIE TEXTU

Benediktínski mnísi sú podľa rehole kresťania, ktorí sa spoločne v komunite modlia a pracujú. Modlitbou sa myslí modlitba súkromná (zvlášť tzv. lectio divina, rozjímavé čítanie biblie) a verejná, liturgická (tzv. opus Dei, dielo Božie: eucharistická bohoslužba a divinum officium, bohoslužba hodín v chóre). Za istý druh modlitby považujú benediktíni aj prácu: podľa polohy kláštora a dispozícií bratov ide o manuálnu prácu, v duchovnej správe, v školstve a vedeckú prácu. Mnísi skladajú štyri sľuby: sľub chudoby, čistoty, poslušnosti (spoločne sa im v benediktínskej tradícii hovorí „obrátenie mravov“) a sľub stability (doživotná stálosť v niektorom kláštore, respektíve v rovnakej komunite).

Existujúca podoba kláštornej záhrady je výsledkom celkovej barokovej úpravy areálu Kryštofa a Kyliána Ingáca Dientzenhoferových a neskorších čiastkových úprav. Klauzúrna, tj. dolná časť, v ktorej stojí samotný objekt kláštora, je verejnosti prístupná denne od 6:45 do 20:00 (pavilón volaný Vojtěška, podľa legendy miesto stretnutia sv. Vojtěcha a kniežaťa Boleslava pri založení kláštora, je prístupný iba v rámci prehliadky so sprievodcom). Tzv. horný sad (severne od kláštora, nad klauzúrnou časťou) je otvorený stále.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: Z diaľnice D1 na južnú spojku, smer Smíchov, za Barrandovským mostom do Zlíčovského tunelu, smer Břevnov až do Strahovského tunelu. Z neho potom vľavo po Patočkovvej.

Autobusom: MHD po Prahe, električkou 22 a 25 do stanice Břevnovský kláštor.

Otváracia doba

pracovné dni: iba vopred objednané skupiny

letný čas – sobota a nedeľa: 10:00, 14:00, 16:00

zimný čas – sobota a nedeľa: 10:00, 14:00

Pre návštevníkov je prístupná baroková bazilika sv. Markéty, románska krypta z 11. storočia a baroková prelatura s Tereziánskou sálou. Prehliadková trasa trvá približne 90 minút.

Čo môžete navštíviť

Vnútorne priestory kláštora

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupné

Kláštor Broumov

KONTAKT

Kláštor Broumov

Kláštorní 1

550 01 Broumov

Tel.: +420 491 521 283

E-mail: vkcb@broumovsko.cz

REZERVÁCIA

Prehliadka: prohlidky@broumovsko.cz, +420 491 521 283

WEB

www.klasterbroumov.cz

Areál broumovského kláštora ponúka návštevníkom tiché prostredie v centre mesta Broumov. Je ukázkou vrcholovej barokovej architektúry a obzvlášť kláštorňý chrám sv. Vojtecha patrí bezpodmienečne medzi najzdobenejšie kostoly v Európe.

V tomto chráme, ktorý je súčasťou prehliadkového okruhu, nájdete veľké množstvo rôznych relikvií, tzn. schránok obsahujúcich pozostatky svätých, napr. relikviár sv. Vavrínca, Klementa a mnohých ďalších. Najcennejšou pamiatkou broumovského kláštora je určite kópia Turínskeho plátna, ktorá bola nájdená v kláštornej kostole v roku 1999. Expozícia Turínskeho plátna doplnenú vzácnymi liturgickými rúchami môžete vidieť v kláštornej relikviári. Ďalšou zaujímavou miestnosťou, ktorá stojí za navštívenie je knižnica so 17 000 zväzkami a vzácnym glóbusom.

ZAUJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- skalné mestá Adršpach, Teplice nad Metují, Ostaš
- Broumovská skupina kostolov
- Kláštor Police nad Metují

ZHRNUTIE TEXTU

Územie Broumovska daroval v roku 1213 kráľ Přemysl Otakar I. benediktínskemu rádu. O skutočnom osídľovaní krajiny možno hovoriť od 14. storočia, kedy mesto Broumov založili benediktíni za pomoci nemeckých kolonistov, pretože z neho chceli urobiť východiskový bod ďalšieho prenikania na sever a severovýchod. V priebehu husitských vojen význam Broumova značne vzrástol, pretože kláštor na Břevnově bol 20. mája 1420 vypálený husitmi a niekoľko rehoľníkov bolo pri tom upálených. Opát Mikuláš II. sa s niekoľkými rehoľnými bratmi uchýlil do Broumova. Tí so sebou priniesli radu cenných predmetov, medzi inými napríklad aj ohromný rukopis biblie, tzv. „CODEX GIGAS“, ktorý sa od roku 1648 nachádza ako vojnová korisť vo Švédsku. Presídlenie opátov z Břevnova do Broumova malo nesmierny význam pre kultúrny a hospodársky rozvoj mesta a celého tunajšieho kraja. V období baroka bol kláštor prestavený Kryštofom a Kyliánom Ingáčom Dientzenhorey.

Od roku 1950 slúžil kláštor ako internačný tábor, najskôr pre rehoľníkov a potom pre rehoľníčky rôznych rádov. Kláštor je v súčasnej dobe samostatným subjektom a nie je obsadený rehoľnou komunitou. Opátstvo je administrované z Prahy – Břevnova (administrátor P. Prokop Siostrzonek OSB) a správcom kláštora je Přemysl Sochor.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Prahy po diaľnici D11 do Hradca Králové, ďalej po ceste E67 do Náchoda a z neho vedie komunikácia 303 až do Broumova.
Autobusom: dopravné spojenie z Hradca Králové.

Otváracia doba

Apríl – október: PO – NE/ 9:00 – 16:00

November – marec: PO – NE/ 10:00 – 15:00

Areál broumovského kláštora je spolu s kláštorňou kalváriou otvorený návštevníkom po celý rok.

Možnosť ubytovania a stravovania v areáli.

Ponuka pre rodiny s deťmi

Špeciálne prehliadky a akcie

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupné

Čo môžete navštíviť

Vnútorne priestory kláštora

Benediktínske opátstvo v Emauzách

KONTAKT

Benediktínske opátstvo Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích
Vyšehradská 49/320,
128 00 Praha 2 - Nové Město
Tel.: 221 979 228
E-mail: emauzske.opatstvi@tiscali.cz

REZERVÁCIE

Prehliadky: tel: 221 979 228, e-mail: emauzske.opatstvi@tiscali.cz

WEB

www.emauzy.cz

Pôvodne stredoveký kláštor v centre Prahy. Najcennejšou pamiatkou dochovanou v krížovej chodbe je cyklus nástenných malieb podľa námetov zo Starého a Nového zákona; tzv. Emauzský cyklus z druhej štvrtiny 14. storočia. Okrem krížovej chodby je prístupný rovnako aj kláštorňý kostol, Cisárska kaplnka s beuronskou výzdobou, barokový refektár a rajský dvor.

Opátstvo benediktínov bolo vybudované v 14. storočí v slohu vrcholovej gotiky. Najcennejšou pamiatkou dochovanou v krížovej chodbe je cyklus nástenných malieb podľa námetov zo Starého a Nového zákona; tzv. Emauzský cyklus z druhej štvrtiny 14. storočia. Komunitu v súčasnosti tvoria traja členovia, ktorí obývajú najmenšiu časť budov, zvyšok rozsiahleho areálu rád prenájma na kancelárske účely, príležitostne k spoločenským akciám, konferenciám a pod.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Vyšehrad
- budova Novomestskej radnice na Karlovom námestí
- Pamätník heydrichiády v Resslovej ulici

ZHRNUTIE TEXTU

Kláštor založil v roku 1347 kráľ a neskoršie cisár Karol IV.; dokončené budovy boli slávnostne posvätené v Pondelok veľkonočného roku 1372. Čítanie textu z evanjeliá o stretnutí Krista s učeníkmi v Emauzách, ktoré sa viaže k tejto udalosti, viedlo k neskoršiemu pomenovaniu „V Emauzách“, skrátené „Emauzy“. Kláštor osídlili benediktíni z Chorvátska, pozvaní panovníkom, aby v Česku obnovili tradíciu bohoslužby v slovanskom jazyku. Pri prekladaní a písovaní kníh používali typické písmo – hlaholiku. V husitskom období unikol kláštor ničeniu, zrejme pre svoje výlučné postavenie v cirkevnom živote; dokonca v Emauzách vznikol jediný mužský utrkvistický kláštor. K rekatolizácií došlo na konci 16. storočia.

V roku 1635 uviedol cisár Ferdinand III. do Emauz benediktínov zo španielskeho Montserratu. Za ich pôsobenia začal byť kláštor barokovo upravovaný a prestavovaný. Španielski benediktíni priniesli do Emauz kult Panny Márie Montserratskej. V roku 1880 získal kláštor benediktínsku kongregáciu z Beuronu, ktorou Bismarckova antiklerikálna kampaň donútila opustiť Nemecko. V prostredí tejto kongregácie sa rozvinulo výlučne cirkevné umenie, tzv. Beuronská umelecká škola. Beuronskí umelci novo vyzdobili interiér kláštora a súčasne prebehla aj prestavba budov v historizujúcom duchu.

Za nacistickej okupácie došlo k zrušeniu kláštora, opäť a niekoľko rehoľníkov bolo internovaných v koncentračnom tábore. Vo februári 1945 zasiahli kláštor bomby pri anglo-americkom nálete. V roku 1950 boli rehoľné inštitúcie v Československu zrušené a rekonštrukcia budov sa prispôbila novému využitiu pre účely vedy a zdravotníctva. Benediktínsky rád sa do Emauz vrátil v roku 1990, kedy získal kláštor späť v reštitúcií. V kláštorňom kostole posvätenom v roku 2003 sa konajú pravidelné bohoslužby.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostanete

Kláštor je dobre prístupný mestskou hromadnou dopravou (stanica metra Karlovo námestie a električka č. 3, 6, 10, 18, 24 v bezprostrednej blízkosti).

Čo môžete navštíviť

Bývalý refektár
Cisársku kaplnku a kláštorňý kostol

Otváracia doba, dostupnosť

Máj – september: PO – SO/ 11:00 – 17:00

Apríl – október: PO – PIA/ 11:00 – 17:00

November – marec: PO – PIA/ 11:00 – 14:00

Prehliadky nie sú organizované, návštevník dostane sprievodcovský text (rôzne jazykové verzie), s nimi možno voľne prechádzať prístupné priestory.

Kláštor Kladruby

KONTAKT

Správa kláštoru Kladruby
Pozorka 1, 349 61 Kladruby u Stříbra
Tel.: +420 374 631 773
E-mail: kladruby@npu.cz

REZERVÁCIA

Prohlídka kláštera: kladruby@npu.cz, tel.: +420 374 631 773

WEB

www.klaster-kladruby.cz

Kláštor Kladruby bol založený kniežaťom Vladislavom I. Výstavba bola vedená v románskom slohu s prvkami gotiky. Najvýznamnejšia prestavba kláštora sa odohrala v rokoch 1712 – 1726 pod vedením staviteľa Jána Blažeja Santiniho-Aichla, ktorý prestaval barokovo gotický kostol Nanebovzatia Panny Márie, sv. Wolfganga a sv. Benedikta. V kláštore sa nachádza tiež lapidárium sôch Matyáša Bernarda Brauna.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Mesto Kladruby
- Mesto Stříbro
- Jazdiareň Světce

HISTÓRIA

Benediktínsky kláštor v Kladruboch bol založený roku 1115 kniežaťom Vladislavom I., ktorý bol v kláštore pochovaný. Knieža kláštoru venoval veľký majetok. Kláštor slúžil ako k rehoľnej činnosti, tak k diplomatickým jednaniam. V priebehu nasledujúcich storočí vplyv kláštora klesal a opäť vzrastal. V roku 1712 bola začatá prestavba chrámu Panny Márie pod vedením barokového staviteľa Jána Blažeja Santiniho-Aichla, ktorá trvala až do roku 1726. Nový architektonický štýl bol nazývaný barokovou gotikou a Santini sa stal jeho reprezentantom. Pod Santiniho vedením bolo prestavené trojlodie a vybudovaná monumentálna kopula, ktorá vyzerá ako koruna zavesená nad hlavnou loďou chrámu. Ďalej bolo prebudované západné priečelie a severné čelo. Do vstupného štítu bola daná monumentálna socha Panny Márie, ktorá odkazovala na románske a gotické tradície kláštora. Vnútorne priestory boli korunou presvetlené nad križením kostola a oltárny priestor je vyplnený oltárom podľa Santiniho návrhu. Chrám Panny Márie bol vysvätený roku 1726 a dodnes je jedným z najväčších v Čechách. Po jeho dostavbe začala výstavba nového konventu a nové prelatury. Tú už riadil architekt Kililián Ignác Dienzenhofer. Kláštor rozkvital po všetkých stránkach, samozrejme v dobe osvietenia začal štát stále častejšie zasahovať do kláštorňích právomocí. K zrušeniu benediktínskeho kláštora priročil cisár Jozef II. v roku 1785. Kláštorne objekty od roku 1798 slúžili ako vojenská nemocnica, v roku 1800 ubytovňa pre vojsko, potom nemocnica, opäť kasárňa a v roku 1818 ako invalidovňa.

Polný maršal a knieža Alfréd I. Kandidus Windischgrätz roku 1825 kupuje v dražbe kláštor a panstvo. Polovica čiastky mu je za vernosť rakúskej monarchii odpustená. Poriadne sa ale o panstvo nestaral, pretože sídlil v neďalekom Tachove. V roku 1864 nechal Alféď II. Mikuláš Windischgrätz vybudovať v konvente pivovar, chrám Panny Márie bol ponechaný vo vtedajšom stave. Po roku 1918 vymiera hlavná vetva Windischgrätzov a prebieha pozemková reforma, kedy rod stráca svoje panstvo v Tachove. Nový majiteľ Ludvík Aladár Windischgrätz sa sťahuje do Kladrub, kam so sebou priviezol aj rozsiahlu knižnicu a archív rodiny. Tu rod Windischgrätzov sídli až do roku 1945. Kladruby sú konfiškované na základe dekrétu prezidenta republiky a stávajú sa majetkom štátu.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: po diaľnici D5, z ktorej odbočíte na východ 107. Najbližšie väčšie mesto v okolí kláštora Kladruby je Stříbro, z neho sa do kláštora dostanete po ceste č. 193 (smer Horšovský Týn a Domažlice).

Autobusom: Výstupná stanica „Kladruby, okres Tachov“ alebo „Kladruby – U školy“. Zastávka sa nachádza cca 900 metrov od areálu kláštora.

Vlakom: Výstupná stanica „Stříbro“. Zastávka sa nachádza cca 5 km od kláštora po modrej turistickej trase, alebo cca 6 km po ceste č. 193. Zo Stříbra do Kladrub sa dostanete tiež autobusom.

Otváracia doba

Apríl, október: SO – NE/ 10:00 – 16:00

Máj – september: UT – NE/ 10:00 – 16:00

Čo môžete navštíviť

Vnútorne priestory kláštora

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Ponuka pre organizované skupiny

Pre vopred objednané skupiny ponúkame tzv. „kombinovanú prehliadkovú trasu“

Benediktínske opátstvo v Rajhrade

KONTAKT

Benediktínské opatství Rajhrad
Klášteří 1

664 61 Rajhrad u Brna

Tel.: 547 229 136

E-mail: rajhrad@muzeumbrnenska.cz

REZERVÁCIE

Prehliadka: tel. +420 547 229 126, e-mail: prohlidky.rajhrad@muzeumbrnenska.cz

WEB

www.rajhrad.muzeumbrnenska.cz

Po internácii benediktínov v roku 1950 bola táto pamiatka štátom tak nezodpovedne zanedbávaná, že teraz musia byť na rekonštrukciu vynakladané značné prostriedky. Doposiaľ najnákladnejšími opravami boli práce na statickom zaistovaní základov a hornej stavby objektu. Kláštor je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou a v tomto objekte sa nachádza ďalšia kultúrna pamiatka – mobiliár knižnice a knižný fond, ktorý predstavuje 64 000 historických zväzkov. Väčšina tohto knižného fondu bola do polovice roku 2004 uložená v západnom krídle kvadratúry kláštora. Knihy boli umiestnené v nevyhovujúcom provizórnom prostredí, v staticky narušenej časti, ktorá už mala byť vyprataná. V súčasnej dobe je už obnova knižnice dokončená a knihy sú vrátené späť na svoje miesta. V západnej časti je dnes už prevedené statické zaistenie budovy. Severné, východné a južné krídla kvadratúry sú v súčasnej dobe už zrekonštruované a slúžia predovšetkým pre Pamätník písomníctva na Morave.

V roku 2012 prebehla rekonštrukcia južného krídla prelatury, ktoré dnes slúžia ako výstavné priestory. Západné krídla prelatury a kvadratúry doposiaľ čakajú na rekonštrukciu. Opátsky chrám sv. Petra a Pavla je trvalo využívaný k bohoslužbám. Príhľadá fara je sídlom rádu. Hospodárske objekty kláštora sú k rôznym účelom využívané len z časti. Zvyšok týchto budov nebolo možné z dôvodu havarijného stavu používať. Aj tie sa postupne opravujú.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Stará rajhradská píla
- Rajhradský mlyn
- Kláštor sestier Tešiteliek

ZHRNUTIE TEXTU

Benediktínske opátstvo v Rajhrade prežilo v predchádzajúcich desaťročiach veľmi ťažké obdobie. V roku 1950 v rámci akcie „K“ bolo opátstvo prepadnuté špeciálnymi jednotkami Štátnej tajnej bezpečnosti a jednotkami Ľudových milícií. Komunita bola rozprášená do takzvaných „sústreďovacích kláštorov“, ktoré plnili funkciu koncentračných táborov pre rehoľníkov.

Opát Václav Pokorný a jeho spolubratia boli internovaní v Králikách, Hejniciach, Oseku a Želivé. Po prepustení z internácie bratia nesmeli žiť spoločne a nesmeli verejne nosiť rehoľný odev. Komunita postupne vymierala a pád komunistov prežili len dvaja otcovia, P. Pavel v Kňazskom domove na Moraviciach a P. Benedikt, ktorý od štátu prevzal zdevastované budovy opátstva, no pre svoj vysoký vek nemohol opátstvo ďalej riadiť. Riadenie dočasne zaisťoval břeňnovský benediktín P. Radim Valík, a to až do príchodu obnovenej komunity v júli roku 1997. Za pomoci rakúskych a nemeckých benediktínskych kláštorov sa podarilo opraviť budovu fary a vytvoriť tak konvent pre trojčlennú komunitu. Cieľom tohto malého spoločenstva bolo zaistiť kontinuitu benediktínskeho rádu v Rajhrade, obnoviť život v tomto opátstve a pokúsiť sa zachrániť zničené budovy, ktoré sú nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou.

Pôvodná benediktínska komunita tu bola založená v roku 1048, kedy sem prišli benediktíni z Břevnova.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Prahy – smer Brno – vidiek po diaľnici
Autobusom: z Prahy – Brno – Pohořelice – Rajhrad
Vlakom: Praha – Brno – Rajhrad

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupné

Otváracia doba, dostupnosť

OPÁTSKÝ CHRÁM: je otvorený celoročne od 9:00 do 17:00 hod. (v lete dlhšie) Spoločná modlitba mníšskej komunity prebieha denne a to: o 6:00, o 12:45, o 19:00 PAMÄTNÍK PÍSOMÍCTVA NA MORAVE
Máj – september: 9:00 – 17:00 h. (mimo pondelka)
Október – apríl: 9:00 – 16:00 h. (mimo pondelka)

Čo môžete navštíviť

Vnútorne priestory kláštora

Kláštor Sázava

KONTAKT

Národní památkový ústav - správa kláštera v Sázavě
Zámecká 72, 285 06 Sázava
Tel.: +420 327 321 177, e-mail: sazava@npu.cz

REZERVÁCIA

Prehliadky začínajú vo vopred vypísaných časoch.
V iných obdobiach pre skupinky nad 7 osôb sú prehliadky možné, iba ak to
dovolia prevádzkové podmienky po predbežnej dohode a rezervácií.

WEB

www.klastor-sazava.cz

Tretí najstarší mužský kláštor v Čechách. Založený pustovníkom Prokopom v mieste jeho pustovne nad riekou Sázavou, v spolupráci s premyslovskými kniežatami Oldřichom a Břetislavom I. V 11. storočí to bolo benediktínske duchovné centrum so slovanskou vzdelanosťou, ktorá bola dedičstvom apoštolov Slovanov sv. Cyrila a sv. Metoda. Kontakty a výmena kultúrnych hodnôt s Kyjevskou Rusou.

Areál Sázavského kláštora je prístupný záujemcom o komentovanú prehliadku exteriérov a interiérov bývalého konventu a pútnického chrámu spravidla od apríla do októbra. Prehliadky začínajú vo vopred vypísaných časoch. V iných obdobiach pre skupinky nad 7 osôb sú prehliadky možné, iba ak to dovoľia prevádzkové podmienky po predbežnej dohode a rezervácií.

Zahraničným návštevníkom spravidla požičiavame sprievodcovský text v poľskom, anglickom, nemeckom alebo v španielskom jazyku. Voľne a bez vstupného si môže návštevník prehliadnúť exteriéry alebo si oddýchnuť na severnej záhrade kláštora so základmi kostola sv. Kríža z 11. storočia. Celoročne je však možné navštíviť pravidelné bohoslužby v pútnikom rímskokatolíckom chráme sv. Prokopa. Príležitostne sa v kláštornom areáli konajú tiež koncerty a iné kultúrne programy. V súvislosti s oslavami sviatku sv. Prokopa je tiež možné sa na začiatku júla zúčastniť Svätoprokopskej púte. V priebehu pútnických slávností sú pútnikom k úcte vystavované tiež ďalšie svätoprokopské pamiatky: ramo sv. Prokopa, lyžička sv. Prokopa a gombík v ktorom mal Prokop premeniť vodu na víno.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Turistické cesty a cyklochodníky prírodou
- Huť František s unikátnou výstavou moderného sklárskeho umenia „Cesty skla“
- Románsky kostolík sv. Jakuba v Stříbrné Skalici v Rovně
- Hrad Český Šternberk
- Kutná Hora – pamiatky UNESCO
- Zámok Konopište

ZHRNUTIE TEXTU

Areál kláštora má silné genia loci, kde sa stretávali v priebehu dejín rôzne duchovné a kultúrne prúdy. Je tiež čítankou architektúry a umenia románskeho obdobia, gotiky, baroka až po neorenesančný klasicizmus. Zaujímavosťou sú archeologické základy laického kostola sv. Kríža z 11. storočia v severnej záhrade a nikdy nedostavaný gotický chrám s vysokými piliermi južnej lode z červeného pieskovca. V barokovej výzdobe chrámu sv. Prokopa okrem iného nájdete zázračný Milostný obraz sv. Prokopa a v krypte chrámu relikviu tohto českého zemského patróna. Najkrajší priestor bývalého konventu je gotická kapitulná sieň z doby vlády cisára Karola IV. s nástennými maľbami oslavujúce ľudské materstvo Matky Božej Panny Márie. Unikátnymi zobrazeniami sú tzv. Madona Sázavská vedúca za ruku asi päťročného Ježiška a tehotná Panna Mária. Nasleduje expozícia Staroslovenská Sázava s radou stredovekých slovanských a latinských rukopisov a archeologických nálezov. Súčasťou expozície je tiež barokový refektár a gotická, tzv. opátska kaplnka. V krížovej chodbe sa teraz postupne odкрývajú po zrušení kláštora za jozefínskych reforiem svetskými majiteľmi zabielené barokové fresky inšpirované svätoprokopskými legendami a príbehmi z dejín kláštora. Boli objavené v roku 2007 na viac než 1000 m² stien.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: po diaľnici D1 (Praha-Brno), zjazd na 34 km (Ostredok) a ďalej 10 km do mesta Sázava.

Autobusom: z Prahy linkou PID č. 382 z konečnej stanice metra trasy „C“ „Háje“, výstupná stanica: Sázavá-Černé Budy (pri mostoch), ku kláštoru asi 3 minúty pešou chôdzou.

Otváracia doba

Apríl, október: SO-NE, sviatky od 10:00 – 15:30 hod.

Máj, september: UT – NE: od 10:00 – 15:30 hod.

Jún: UT-NE: od 10:00 – 17:00 hod.

Júl – august: UT-NE: od 10:00 – 17:15 hod.

Čo môžete navštíviť

Areál Sázavského kláštora

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupné

Regionálne múzeum v Tepliciach

KONTAKT

Regionální muzeum v Teplicích
Zámecké náměstí 14,
415 01 Teplice
Tel.: +420 412 359 000
E-mail: info@muzeum-teplice.cz

REZERVÁCIE

Prehliadky: tel.: +420 412 359 000, e-mail: info@muzeum-teplice.cz

WEB

www.muzeum-teplice.cz

Bývalý ženský kláštor sv. Jána Krstiteľa v Tepliciach je teraz súčasťou zámku. Kláštor založený druhou českou kráľovnou Juditou Durynskou je pravdepodobne aj miestom jej posledného odpočinku. Archeologické výskumy za posledných 70 rokov dokázali, že nebol za husitských vojen vypálený ani nijako výrazne poničený. V dnešnej dobe je možné objekt navštíviť v rámci expozície Po stopách zaniknutého kláštora v Tepliciach v miestnom regionálnom múzeu a to v prízemí nedávno zrekonštruovaného tzv. románskeho krídla zámku. V expozícii, ktorá sa snaží kláštor predstaviť v európskom kontexte, nájdeme v ôsmich sálach okrem architektonických článkov aj písomné pramene a grafiky reprezentujúce miesto. Autori expozície rovnako dokresľujú stavebnú históriu na dvoch modeloch kláštora. Na dotykových obrazovkách a premietacích v multimediálnej miestnosti bežia filmy o archeologických výskumoch z 50. rokov 20. storočia, pri ktorých boli nájdené možné pozostatky druhej českej kráľovnej Judity Durynskej.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- [Kúpeľné mesto Teplice](#)
- [Náučný chodník audioteplice.cz](#)

ZHRNUTIE TEXTU

Kráľovský kláštor v Tepliciach bol založený druhou českou kráľovnou Juditou Durynskou okolo roku 1160. Písomné pramene sa častejšie o konventu zmieňujú až od záveru 13. storočia (1278), kedy bol spustošený. Potom sa na celé polstoročie ocitol vo finančnej tiesni. Duchovnú správu nad kláštorom zaistoval mužský konvent z neďalekých Postolopr. Kláštor začal prosperovať až za vlády Karola IV. a to predovšetkým zásluhou schopných abatiš Anny (pôsobila v rokoch 1356-1370) a Markéty (1385-1414). Zaujímavé je, že ani za obdobia husitských vojen neutrpel kláštor väčšiu ujmu navzdory útokov husitov z roku 1421. Až v roku 1426 bol kláštor napadnutý katolíckym vojskom a spustošený odvetou za predchádzajúce údajné prímerie s kacírmi. O rozsahu poškodenia toho nie je mnoho známe, ale konvent sa pravdepodobne udržal až do roku 1435, kedy čerstvo zvolená abatiša Eliška z Doubravice píše list z ktorého plynie, že teplické sestry benediktínky boli v tej dobe absolútne bez prostriedkov a v exile. Kronika Bartoška z Drahovic uvádza, že Jakoubek z Vresovic drží roku 1435 mimo iného aj mesto Teplice. V novembri 1437 jemu a budúcemu dedičovi zapísal kráľ Zikmund majetok kláštora. Mnišky miesto opustili a pravdepodobne odišli do kláštora sv. Jiří na Pražskom hrade.

Po skončení husitských vojen boli bývalé kláštorné budovy prebudované na svetské opevnené sídlo, ktoré sa v prameňoch objavuje ako „hrad“ alebo „pevnosť“. Práva kláštora definitívne zanikli v roku 1512, kedy sa teplické panstvo zmenilo na slobodný statok.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Prahy hlavný ťah E55.

Autobusom: Autobusová a vlaková stanica v meste.

Otváracia doba

Celoročne denne okrem pondelka

Utorok – piatok / 12:00 - 17:00

Sobota a nedeľa 10:00 - 12:00 a 13:00 - 17:00

Čo môžete navštíviť

Expozícia v múzeu

Ponuka pre organizované skupiny

Vzdelávacie programy

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Múzeum Vysočiny Třebíč

KONTAKT

Múzeum Vysočiny

Zámek 1

674 01 Třebíč

Tel.: 568 610 022, 777 746 982

E-mail: infobazilika@mkstrebic.cz

REZERVÁCIA

Prehliadka: tel. 568 610 022, 777 746 982, e-mail: infobazilika@mkstrebic.cz

WEB

www.muzeumtr.cz

Bazilika sv. Prokopa v areáli najväčšieho benediktínskeho kláštora na Morave je kultúrnou dominantou západomoravskej metropoly Třebíč. Pre túto baziliku z počiatku 13. storočia nemáme v Českom ani moravskom prostredí obdoby. Stavba je prostredníctvom jednotlivých článkov (napr.: severný portál, trpasličia galéria, krypta) nositeľom porýnskej románsko-gotickej architektúry prvej štvrtiny 13. storočia. Pamiatka zapísaná spolu so židovskou štvrťou na zoznam UNESCO v roku 2003 je prístupná širokej verejnosti.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Židovská štvrť v Třebíči
- Porta Coeli v Předklášteří (cisársky ženský kláštor)
- Žďár nad Sázavou (bývalý cisterciácky kláštor)

ZHRNUTIE TEXTU

Na pomedzí znojenského a brnenského údelu založili v neobývanej krajine rieky Jihlavy v roku 1101 moravskí Přemyslovci Oldřich a Litold benediktínsky kláštor. Svojou rozsiahlou fundáciou založili najväčší benediktínsky kláštor svojej doby na Morave a ešte do neskorého stredoveku bola živá predstava o založení kláštora Konrádovce. Avšak miesto, ktoré bolo neskôr aj chránené hradbami, bolo pre benediktínov osudným. Po husitských búrkach, ktoré otriasli hospodárskou základňou kláštora sa na Třebíči prihnalo uhorské vojsko. V máji roku 1468 bol kláštor obliehaný uhorským vojskom. Morava sa dostala pod uhorskú správu, kláštorňný majetok bol zhabaný svetskými páňmi a kláštor bol obsadený vojskom. Opátstvo bez hospodárskeho zaistenia nemohlo vykúpiť zastavený majetok a samo bolo odkázané na podporu záložných páňov. Medzi rokmi 1524 a 1536 boli benediktíni z Třebíča vyhnaní.

Kláštor v roku 1557 kúpil rod Osovských, ktorý začal s jeho prestavbou na šľachtické sídlo. Ďalšie stavebné zásahy prebehli za Valdštejnových, ktorí panstvo spravovali od roku 1613. Zámok bol prebudovaný do barokovej podoby a neskoršie bazilika po mnohých rokoch získala späť svoje pôvodné náboženské určenie. Barokovému staviteľovi Františkovi Maxmilliánovi Kaňkovi pozvaného Valdštejnovými vďačíme za šetrné stavebné zásahy do konštrukcie stredovekej stavby.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: diaľnica D1 a odbočiť vo Veľkom Mezíříči, odkiaľ je to do Třebíča 22 km.

Autobusom a vlakom: z Prahy a Brna je niekoľko spojení vrátane priamych liniek z Prahy a Brna.

Otváracia doba

Jún - september: PO - NE / 9:00 - 18:00

Október - máj: PO - NE / 9:00 - 17:00, PIA / 9:00 - 15:00

Celoročne je v piatok posledná prehliadka so sprievodcom o 14. hodine, od 15. hodiny je bazilika voľne prístupná.

Čo môžete navštíviť

Niekoľko múzejných expozícií

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupné

Slovensko

- Farský Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Diakovcích
- Farský Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa v Hronovciach – Čajakove
- Farský kostol v Hronskom Beňadiku
- Benediktínsky kláštor sv. Kozmu a Damiána
- Románsky kláštorňý kostol v Rimavských Janovcích
- Kláštor Premenenia Pána v Sampore
- Kláštor Skalka
- Kláštor sv. Hypolita v Nitře na úpatí vrchu Zobor

Farský Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Diakovcích

KONTAKT

Farnosť Diakovce

Diakovce 108

925 81 Diakovce

Tel.: +421 31 77 952 20

E-mail: farnosť.diakovce@abu.sk

REZERVÁCIA

Tel.: +421 31 77 952 20, E-mail: farnosť.diakovce@abu.sk).

WEB

www.diakovce.sk

Kostol Panny Márie v Diakovciach patrí na území Slovenska spolu s kláštrom v Hronskom Beňadiku, kostolmi v Hronovciach-Čajakove a Rimavských Janovciach, ako aj kaplnkou v Skalke nad Váhom medzi dodnes funkčné sakrálné stavby, vybudované ešte v období stredoveku pre benediktínov. Kostol i jeho bočná Kaplnka sv. Štefana kráľa je jedinou, dodnes stojacou časťou zaniknutého kláštora. Predstavuje cenný príklad románskej tehlovej architektúry. Vyznačuje sa neobvyklou dvojpodlažnou dispozíciou.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- termálne kúpalisko Diakovce
- románsky kostol v obci Čierny Brod-Hed (Hegy)
- vodný kolový mlyn Tomášikovo
- Vodné dielo Gabčíkovo

ZHRNUTIE TEXTU

Úrodná oblasť dnešných Diakoviec patrila od raného stredoveku (asi už od začiatku 11. storočia) benediktínskemu arcidiákonátu v Pannonhalme. Mníši z Pannonhalmy tu mali veľkostatok, na ktorom si zriadili jeden zo svojich hospodárskych dvorov, tzv. grangiu. Už pred rokom 1102 tu existoval kostol zasvätený Panne Márii. Ten sa stal jadrom filiálneho kláštora (priorátu), podriadeného opátstvu v Pannonhalme. V roku 1228 slávnostne vysvätili nový kostol tejto filiálky, opätovne zasvätený Panne Márii. Kostol sa zachoval dodnes, i keď v pozmenenej podobe, na ktorej sa najviac podpísala prístavba neorománskej baziliky v 19. storočí. Pôvodná časť kostola patrí k najvýznamnejším ukážkam stredovekej kláštornej architektúry na území Slovenska. Charakteristickou črtou tejto stavby je dvojpodlažnosť a tehlový materiál, z ktorého boli postavené nielen obvodové múry, ale aj ich plastická výzdoba.

Priorát v Diakovciach jestvoval do konca 16. storočia. Po krátkom období šírenia reformácie medzi miestnym obyvateľstvom bol v roku 1636 vrátený pannonhalským benediktínom. Rehoľníci tu pôsobili do roku 1787, keď bol kláštor zrušený v rámci jozefínskych reforiem. Opätovne sa vrátili koncom 19. storočia a zostali až do násilného zrušenia kláštorov v roku 1950. Kláštorový kostol prešiel určitými stavebnými zásahmi (nadstavba veží, úprava západného priečelia, oprava klenby) v 18. storočí. Zásadná prestavba sa uskutočnila v rokoch 1872 až 1875, keď podľa plánov architekta Fridricha Schulleka pristavali k západnému priečeliu kostola novú trojloďovú, neorománsku baziliku.

V bližšom i vzdialenejšom okolí Diakoviec sa zachoval celý rad menších neskororománskych sakrálnych stavieb, ktorých tehlová architektúra prezrádza možný vplyv diakovského kostola. Nachádzajú sa v oblasti hlavného toku Dunaja, jeho najväčšieho ramena Malého Dunaja (kostoly na Žitnom ostrove) aj v oblasti Dolného Považia (Gáň, Malá Mača), kde možno nájsť malebné prírodné zákutia aj ďalšie turisticky atraktívne ciele, ako napr. vodné mlyny (Tomášikovo, Jelka), či vodné diela (Kráľová, Gabčíkovo).

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak se tam dostať

Autom: Cesta R1, zjazd Galanta, ďalej po ceste 507 do destinácie Diakovce.

Autobusom: pravidelná autobusová doprava z mesta Šafa; autom smer Šafa a odtiaľ smer Diakovce (4 km).

Otváracia doba

Návšteva kostola je možná v čase bohoslužieb alebo na základe dohovoru so správcom farnosti

Čo môžete navštíviť

Kostol

Farský Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa v Hronovciach – Čajakove

KONTAKT

Farnosť Hronovce
Jána Zelenyáka 16,
935 61 Hronovce
Tel.: +421 36 779 60 22
E-mail: hronovce@nrb.sk

REZERVÁCIA

Tel.: +421 36 779 60 22, E-mail: hronovce@nrb.sk

WEB

www.hronovce.sk

Zaniknutý kláštor v Hronovciach – Čajakove (niekdajšom Lekýri) patril do skupiny asi 12 stredovekých kláštorov na území dnešného Slovenska, o ktorých môžeme spoľahlivo povedať, že to boli benediktínske kláštory (spolu s kláštormi v Nitre – Zobore, Hronskom Beňadiku, Diakovciach, Bzovíku, Skalke nad Váhom, Rimavských Janovciach, Krásnej nad Hornádom, Klížskom Hradišti, Ludaniciach, Mengusoviach–Štôle a Prievidzi). Jedinou, dodnes čiastočne zachovanou stavbou niekdajšieho kláštora je dnešný farský kostol. Pod jeho barokovou úpravou sa skrývajú pôvodné múry neskororománskeho chrámu. Patril medzi väčšie, trojloďové kláštorne kostoly. Mal kameňosochársku výzdobu, z ktorej poznáme niekoľko fragmentov. Trojloďové bazilikové usporiadanie aj známe architektonické články naznačujú, že to bola zrejme reprezentatívna stavba. Dejiny aj architektúra kláštora v Čajakove ešte len čakajú na svoje dôkladné preskúmanie.

ZAUJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Levice – románsky kostol v miestnej časti Levice–Kalinčiakovo, hrad a iné pamiatky
- Štúrovo – termálne kúpalisko VADAŠ
- Želiezovce – farský Kostol sv. Juraja s čiastočne zachovanou gotickou architektúrou a freskami v interiéri, barokový kaštieľ Esterházyovcov, neogotická hrobka Esterházyovcov na cintoríne, Mestské múzeum

ZHRNUTIE TEXTU

Dátum založenia benediktínskeho opátstva v Čajakove (predtým Lekýr) nepoznáme. Vznikol pravdepodobne v prvej polovici 13. storočia, keď bol postavený aj jeho dodnes čiastočne zachovaný kláštorňý kostol. V roku 1255 už existoval. Pomerne málo vieme aj o ďalších osudoch kláštora. Bol to zrejme menší a chudobnejší kláštor, no jeho neskororománsky kostol sa vyznačoval honosnejšou trojloďovou dispozíciou a kameňosochárskou výzdobou. O jeho výstavbu sa zaiste pričínili bližšie neznámy šľachtický zakladateľ kláštora (snáď menom Serafín, možno z rodu Kačičovcov), ktorý chcel mať v Čajakove podobne reprezentatívny kláštorňý kostol, ako napr. šľachtici z rodu Hunt–Poznanovcov vybudovali v neďalekej Bíni. Kláštor zanikol krátko po roku 1508, i keď opátstvo titulárne ešte istý čas existovalo. Kláštorňý kostol je jediným stojacim pozostatkom jeho architektúry. Zachoval sa v zbarokizovanej a torzálnej podobe. Západná časť kostola bola zničená výbuchom na konci 2. svetovej vojny.

Len 9 km južne od Čajakove je obec Biňa s kostolom zaniknutého premonštrátskeho kláštora, ktorý patrí medzi najvýznamnejšie románske stavebné pamiatky na území Slovenska. Jeho architektúra úzko súvisela s architektúrou blízkeho kráľovského a arcibiskupského hradu v Ostrihome. Severným smerom možno z Čajakova na ceste do Levíc navštíviť Želiezovce s pôvodne gotickým farským Kostolom sv. Juraja, či barokovým kaštieľom Esterházyovcov. Na malej odbočke leží obec Jur nad Hronom, kde sa v prestavanej podobe zachoval románsky Kostolík sv. Juraja.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: napríklad smerom z Levíc na Ostrihom (Esztergom, HU)

– cesta 76 (asi 30 km).

Autobusom: pravidelná autobusová a železničná doprava z Levíc.

Otváracia doba

Návšteva kostola je možná v čase bohoslužieb alebo na základe dohovoru so správcom farnosti.

Čo môžete navštíviť

Kostol

Farský kostol v Hronskom Beňadiku

KONTAKT

RKFÚ

Pod kláštorom 1

966 53 Hronský Beňadik

Tel.: +421 45 689 31 98

E-mail: hronsky.benadik@nrb.sk

REZERVÁCIA

Niekoľko dní dopredu na tel.: +421 45 689 31 98

WEB

<http://farnosthronskybenadik.webnode.sk/>

Bývalý benediktínsky kláštor v Hronskom Beňadiku je najstaršou a najvýznamnejšou stojacou benediktínskou kultúrnou pamiatkou na Slovensku. Kláštor, ležiaci v krásnom prostredí, v údolí rieky Hron, na okraji Štiavnických vrchov, je jednou z najvýznamnejších gotických stavieb na Slovensku. Jeho počiatky siahajú až do 11. storočia, kedy tu benediktínov usadil uhorský kráľ Gejza I. Tento panovník sa veľmi štedro postaral aj o jeho hmotné zabezpečenie a umožnil tak, aby sa kláštor v Hronskom Beňadiku stal jednou z najvýznamnejších a najbohatších cirkevných inštitúcií stredovekého Uhorského kráľovstva. Benediktíni kláštor opustili v 16. storočí a kláštor prešiel následne významnými fortifikačnými úpravami v súvislosti s protitureckou obranou. V súčasnosti funguje ako farský úrad a sídlo misijnej rehole pallotínov. Aj dnes nás stavba tohto niekdajšieho benediktínskeho kláštora a kostola ohromuje svojou krásou a majestátnosťou a priťahuje svojou jedinečnou atmosférou.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Príroda vhodná pre turistiku
- Vodná nádrž Lipovina
- Skalné obydlí Brhlovce
- Zručanina Levického hradu
- Regionálna múzea v Novej Bani, Leviciach či Zlatých Moravciach

ZHRNUTIE TEXTU

Počiatky kláštora v Hronskom Beňadiku siahajú do 11. storočí, kedy sa uhorský kráľ Gejza rozhodol na tomto mieste vybudovať kláštor zasvätený sv. Benediktovi. Zachované pramene nám umožňujú súvislejšie sledovať dejiny kláštora a jeho vzrastajúci význam až od 13. storočia. Určitou prekážkou tak duchovného, ako aj hmotného rozvoja kláštora boli neustále majetkové spory, ktoré viedli opäť najmä s ostrihomským arcibiskupom. Napriek tomu bolo opátstvo v Hronskom Svätom Beňadiku jednou z najbohatších cirkevných inštitúcií v Uhorsku.

Nasledujúca storočia sa naďalej nesú vo znamenia sporov kláštora s ostrihomským arcibiskupom, v 15. storočí dokonca dochádza k vypáleniu kláštora husitmi. V 16. storočí dochádza v dejinách kláštora po viedh stránkach k určitému úpadku. V 16. storočí dochádza v dejinách kláštora po všetkých stránkach k určitému úpadku. Po roku 1528 už na jeho čele nestáli opáti, ale iba správcovia, ktorých určoval kráľ, s čím súvisel aj chaos, ktorý tu nastal, či už v majetkových záležitostiach, alebo v duchovnej sfére. K usporiadaniu týchto zložitých pomerov došlo až po roku 1565, kedy sa majiteľom opátstva stala Ostrihomská kapitula. Napriek finančným ťažkostiam, ktoré na kláštor doliehali počas 14. a 15. storočia, sa v tomto období uskutočnila rozsiahla prestavba kostola aj kláštorných budov v gotickom slohu. Celé 17. a 18. storočí sa nesie vo znamení oprav častí kláštora, ktoré boli poškodené pri tureckých nájazdoch. Ďalšou pohromou, ktorá kláštor stihla, bol požiar, ktorý sa rozšíril z dediny 31. júla 1881. Škody, ktoré tento požiar spôsobil, boli obrovské a muselo sa začať s ďalšou veľkou rekonštrukciou. V rámci nej bola z kostola poodnášaná väčšia časť toho, čo zostalo z jeho pôvodného, gotického zariadenia. Oltáre boli prenesené do rôznych iných kostolov a ďalšie pamiatky skončili v arcibiskupskom múzeu v Ostrihome. Na prelome 19. a 20. storočia prebehla na objekte pamiatková obnova, kedy sa regotizoval exteriér a do interiéru umiestnili neogotické oltáre.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: po rýchlostnej ceste R1, z ktorej je možné zísť priamo z tejto dedine. Zaparkovať sa dá rovno pred kostolom.

Autobusom: priame autobusové spojenie je zo Zlatých Moraviec a Levíc.

Vlakom: priame vlakové spojenie z Levíc a zo Žiaru nad Hronom.

Čo môžete navštíviť

Kostol

Križová chodba

Ponúka pre organizované skupiny

Možnosť objednať komentovanú prehliadku s prevodcom.

Otváracia doba

Otváracie hodiny počas letnej sezóny (od 1. júna do 30. septembra):

pondelok – piatok: 10.00h – 12.00h, 13.00h – 16.00h

sobota: 13.00h–16.00h

Vstupné je dobrovoľné.

Benediktínsky kláštor sv. Kozmu a Damiána

KONTAKT

-

REZERVÁCIA

-

WEB

www.obecludanice.sk

Benediktínsky kláštor sv. Kozmu a Damiána v Ludaniciach je príkladom malého zemepanského kláštora, v ktorom sa mali mnísi modliť za požehnanie a spásu duše zakladateľa a jeho rodu. Opátstvo je zaujímavé svojim východným patrocíniom. Zsvätenie východnému svätcovi sa v Ludaniciach vyskytuje aj v prípade dodnes stojaceho farského kostola, s čiastočne pôvodnou románskou hmotou (nie je prezentovaná). Z architektúry opátstva sa nad zemou dodnes nič nezachovalo, avšak z archeologicky preskúmaného južného krídla je (resp. v blízkej budúcnosti bude) prezentovaná rekonštrukcia na súčasnej úrovni terénu s informačnými tabuľkami. Areál sa nachádza v centre obce a je súčasťou parku a detského ihriska.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Hra benediktínske kláštory v Nitre na Zobore a v Klížskom Hradišti
- Oponický hrad

ZHRNUTIE TEXTU

Benediktínske opátstvo sv. Kozmu a Damiána v Ludaniciach je príkladom malého zemepanského kláštora. Objekt stál najneskôr v 13. stor., pričom južné krídlo (dosiaľ jediné archeologicky preskúmané) vybudovali až v nasledujúcom storočí. V priebehu 16. až 18. storočia kláštor úplne zanikol. Na jeho mieste v južnej časti postavila v 17. – 18. stor. Nitrianska kapitula obytno-hospodársky komplex (asanovaný v 80-tych rokoch 20. stor.). Na väčšej severnej časti kláštora vznikol novoveký cintorín, ktorý tu fungoval do konca 18. storočia. Väčšia časť opátstva, vrátane kostola, leží na súkromnom pozemku a dosiaľ nebola archeologicky skúmaná. Na lokalite je (resp. v blízkej budúcnosti bude) v úrovni súčasného terénu prezentovaná rekonštrukcia južného krídla kláštora zahŕňajúca aj informačné tabule.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: po ceste R1, zjazd na Sereď, ďalej po ceste 64 do dediny Ludanice.

Autobusom: obec je dostupná pravidelnou autobusovou aj železničnou dopravou.

Otváracia doba

Areál zaniknutého kláštora je stále otvorený a prístupný verejnosti. Vstup do areálu je bezplatný. Areál je bez problémov prístupný aj imobilným návštevníkom.

Čo môžete navštíviť

Prezentovaná rekonštrukcia južného krídla kláštora zahŕňajúca aj informačné tabule.

Ponúka pre rodiny s deťmi

Areál sa nachádza v centre obce a je súčasťou parku a detského ihriska.

Románsky kláštorňý kostol v Rimavských Janovcih

KONTAKT

Farnosť Jesenské
Pekárenská 226
980 02 Jesenské
Tel.: 047 / 56 98 235
E-mail: farajesenske@gmail.com

REZERVÁCIA

Prohlídka kostela: +421 047/56 77 113

WEB

www.rimavskejanovce.sk

Románsky kostol v Rimavských Janovciach je vzácnym skvostom regiónu Gemer-Malohont. V rámci šírenia vzdelanosti, kultúry, hospodárskej, remeselnej, umenovednej zručnosti a samozrejme viery je pomyselnou alfou kresťanstva v regióne. Svedok, ktorý prežil takmer tisíc rokov. Atmosféru, v ktorej sa odráža dianie mnohých stáročí ponúka i dnes. Je zmesou sily náboženského presvedčenia a odolnosti voči všetkému čo prinášala doba. Precítiť ju je zážitkom, ktorý môže umocniť svojimi tajomnými zvukmi funkčný, a pri bohoslužbách dodnes využívaný vzácný barokový organ. Vzhliadnuť „nahor“ v tomto priestore človeka prinúti nielen pokora v danom momente, ale aj množstvo sfachtických erbov na kazetovom strope. Ich umiestnenie bolo poďakovaním pre dobrodincov, ktorí takto veľkou mierou prispeli k jeho zachovaniu.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- mesto Rimavská Sobota so svojim historickým jadrom
- stredoveké kostolíky, ktoré sú súčasťou turistickej trasy tzv. Gotickej cesty Gemera-Malohontu

ZHRNUTIE TEXTU

Nakoľko na mieste zaniknutého kláštora v Rimavských Janovciach nebol doposiaľ vykonaný komplexný archeologický výskum, môžeme len predpokladať, že na tomto mieste vznikol kompletný architektonický útvar, cirkevného charakteru, poskytujúci mníchom obytné priestory, skriptórium, refektórium, hospodárske budovy a pravdaže kostol, charakteristický pri stavbe kláštorov. V jeho strede sa nachádzal rajský dvor olemovaný ambitom.

Založením kláštora celé osídlenie dostalo zákonite inú podobu. Mnohé majetky prešli pod kláštornú správu a o ich mohutnosti svedčia aj ďalšie dôkazy o existencii kláštorných častí, napríklad spomenutá lokalita Apátik (v prekl. Malé opátstvo), či Barátkút (v prekl. Mníška studňa). V roku 1552 kláštor v Rimavských Janovciach nemal opáta. Posledného vraj zavraždil mlynársky učeň na jeho vlastnom pozemku v mlyne. Predpokladáme, že po týchto tragických udalostiach došlo nielen k zániku funkcie opátstva, ale ja k rozpadu budov, zničenie majetku a i. Dielo zániku kláštora ako takého mohla dokonat rozmáhajúca sa reformácia a zavŕšili ho turecké nájazdy v čase tureckej okupácie v 16.storočí. Jediné kostol odolal týmto ničivým faktorom. Zostal a stojí dodnes.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: z mesta Rimavská Sobota, pomocou informačných tabúl.

V blízkosti kostola je možné parkovať.

Autobusom: Priame autobusové i vlakové spojenie je z Rimavskej Soboty.

Otváracia doba

Kostol býva otvorený len pri vykonávaní bohoslužieb.

Inokedy je vstup možný len v sprievode kostolníčky pani Fačkovej.

Čo môžete navštíviť

Kostol

Kláštor Premenia Pána v Sampore

KONTAKT

Mníši z rehole svätého Benedikta - Kláštor Premenia Pána
Sampor 50, 962 31 Sliač
Tel.: +421 915 800 124
E-mail: benediktini@benediktini.sk

REZERVÁCIA

Ubytovanie: domhosti@benediktini.sk

WEB

www.benediktini.sk

Kláštor Premenenia Pána predstavuje prvý benediktínsky kláštor na Slovensku po zrušení reholí v čase komunistickej diktatúry. Postupom formácie mníšskeho spoločenstva a výstavby kláštora sa rodí nové duchovné centrum v srdci Slovenska.

Základom každého dňa v kláštore je liturgická modlitba mníšskeho spoločenstva, ktorá je prístupná pre všetkých návštevníkov. Mníši sa počas dňa venujú rôznym prácam spojeným s prevádzkou kláštora, výstavbou, starostlivosťou o hostí, či obrábaním pozemku kláštora a ďalším činnostiam. Kláštor priležitostne organizuje aj rôzne aktivity pre širokú verejnosť, ako rôzne duchovné obnovy, či duchovno-vzdelávacie semináre. V budúcnosti (po ukončení výstavby Domu hostí) poskytne kláštor aj ďalšie priestory pre návštevníkov i turistov s možnosťou zakúpenia produktov kláštora.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Hrad Zvolen
- Arborétum Borová hora
- Kostol sv. Alžbety

ZHRNUTIE TEXTU

Návrat benediktínov na Slovensko sa udial v jubilejnom roku. Klúčovú úlohu tu zohral bansko-bystrický biskup Rudolf Baláž, ktorý už v roku 1998 pustil svojich prvých dvoch diecéznych kňazov, Vladimíra Kasana a Blažejka Škvarku, do rádu sv. Benedikta. Rozhodli sa vstúpiť do Tynieckeho opátstva (Krakov, Poľsko), z ktorého sa už o dva roky pokúsili zaregistrovať na Slovensku. V roku 2000 sa im podarilo získať ako dočasné sídlo pre obnovenie Benediktínskej rehole farskú budovu v Ľubietovej. O dva roky však Ľubietovú opúšťajú pre neustálené majetkové pomery spomenutej budovy. Nakoniec mohli prijať ako dar 30 rokov neobývanú faru v Bacúrove. Na tomto mieste sídlili slovenskí benediktíni až do otvorenia nového kláštora v Sampore, v roku 2010. V Bacúrove vykonali mníši množstvo práce. V priebehu dvoch rokov sa bývalá fara zmenila na nepoznatie. Najprv bola vymenená strecha, opravené a upravené prízemie a okolie budovy. Bývalá farská budova sa tak zmenila na akýsi „kláštor v menšom vydaní“. Na tomto mieste bol oficiálne zriadený Dom sv. Benedikta, ako filiálny dom Tynieckeho opátstva v rámci novej mníšskej fundácie.

Napriek bohatej histórii benediktínov na Slovensku a možnosti zaujať niektoré s historických sídiel padlo rozhodnutie začať s výstavbou nového kláštora. Toto rozhodnutie podmienili mnohé dôvody, no najmä potreba zabezpečiť riadny rast nového spoločenstva, bez zbytočnej záťaže spojenej so starostlivosťou o historické pamiatky, pastoračnou službou, či nevhodnou lokalitou. Vďaka prajnosti o. biskupa Mons. Rudolfa Baláža a štedrosti farníkov zo Sliača sme sa stali vlastníkmi sedemhektárového pozemku v dedinke Sampor. Toto miesto výborne zodpovedá potrebám mníšskeho života, keďže poskytuje dostatočný priestor, ticho a zároveň je prístupné pre hostí. Základný kameň pre stavbu nového kláštora požeňal pri svojej poslednej návšteve Slovenska pápež Ján Pavol II. Podrobnejšie informácie môžete nájsť na stránke výstavby kláštora. Turičný pondelok 24. mája 2010 ostane pevne zapísaný v novodobých dejinách benediktínov na Slovensku. V tento deň konsekroval o. biskup Rudolf Baláž kláštorný chrám Premenenia Pána za účasti o. biskupov Viliama Judáka a Tomáša Galisa, opátov, mníchov, množstva kňazov a klerikov, ako aj veriaceho ľudu z celého Slovenska. Otec opát Bernard Sawicki OSB, opát Tynieckeho opátstva, po skončení slávnosti vyhlásil nový kláštor za jednoduchý priorát a za prvého priora menoval o. Vladimíra Kasana OSB.

V roku 2013 sa začala 2. etapa výstavby kláštora spojená s rozšírením vlastnej budovy kláštora o budúcu klauzúrnú časť a vybudovanie Domu hostí, ktorý posluží najmä pre návštevníkov.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: z mesta Sliač, alebo z Banskej Bystrice (cez obec Veľká Lúka), asi 10 km od cesty R1.

Autobusom: do obce Sampor zachádzajú autobusy SAD Zvolen (Linka Zvolen-Lukavica).

Otváracia doba

Kláštorný chrám je otvorený celý deň (do 20.15).

Čo môžete navštíviť

Kláštor nie prístupný pre vnútornú priehradku priestor.

Kláštor Skalka

KONTAKT

Farský úrad Skalka nad Váhom
o. Peter Beňo
913 31 Skalka nad Váhom I/41
Tel.: +421 32 65 84 240
E-mail: skalka@fara.sk

REZERVÁCIA

Prehliadka kláštora: +421 949 782 346 alebo na skalka@fara.sk

WEB

<http://klastorskalka.sk/>

Ruiny benediktínskeho kláštora sv. Beňadika na Skalke pri Trenčíne sú najstaršou benediktínskou kultúrnou pamiatkou v Trenčianskom kraji. Významným sakrálnym objektom sa Skalka stala po príchode sv. Beňadika okolo roku 1031 a jeho neskoršej mučeníckej smrti. Svätí Andrej-Svorad a Beňadik sa stali v roku 1083 prvými kanonizovanými svätcami Uhorského kráľovstva a Skalka sa stala odvtedy významným pútnickým miestom – najstarším na Slovensku.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Trenčiansky hrad a múzeum
- kúpele Trenčianske Teplice
- Farský kostol Narodenia Panny Márie

ZHRNUTIE TEXTU

Rozlohou nevelký priestor medzi kostolíkom na Malej Skalke, kláštrom a jaskyňou na Veľkej Skalke v sebe skrýva okrem magickej atmosféry aj viacero kultúrno-historických odkazov nielen v slovenskom, ale aj v stredo európskom kontexte.

Skalka pri Trenčíne je miestom spojeným s najstaršou legendou z obdobia Uhorského kráľovstva – „Životom svätých pustovníkov Svorada Vyznávača a Beňadika Mučeníka, napísaný Maurom, Päťkostolným biskupom“. V areáli kláštora je vchod do Beňadikovej jaskyne – kamenný ranogotický portál z prelomu 13. a 14. storočia – ktorú môžeme považovať za najstaršiu verejnú prístupnú jaskyňu na Slovensku.

V súčasnom období sa areál kláštora využíva pri príležitosti púte, ktorá sa koná každoročne počas víkendov, ktorý nasleduje po sviatku sv. Andreja – Svorada a sv. Beňadika 17. júla, taktiež sa tu koná výtvarno-literárne sympóziu Ora et Ars, katolícka pútnická konferencia Nové svitanie a ďalšie kultúrno-duchovné podujatia.

Pri prehliadke areálu ruín kláštora si návštevník najprv pozrie rajskú záhradu so zvyškami obytnej časti z dôb jezuitov, kde sa nachádza aj zachovalá zvonica, ďalej prejde cez gotický portál do prírodnej vápencovej jaskyne. Z nej vstúpi do kaplnky sv. Andreja – Svorada a sv. Beňadika, v ktorej je nad oltárom umiestnená maľba zobrazujúca týchto dvoch svätcov. Následne pokračuje do ďalších dvoch kaplniek, v prvej – kaplnka Panny Márie – je umiestnený betlehem, v druhej – kaplnka Umučenia Pána – môže návštevník vidieť ukrižovaného Krista – korpus a Boží hrob.

Celý areál vsadený do fascinujúcej prírodnej scenérie je presýtený duchovnou atmosférou.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: medzi obcami Trenčín a Skalka nad Váhom po ceste 507.
Autobusom: autobusové spojenie z Trenčína. Zastávka pri kostole na Malej Skalke, 1 km chôdze ku kláštoru po ceste.

Otváracia doba

máj, september – počas víkendov a štátnych sviatkov 10:00 – 17:00
jún – august – každý deň okrem pondelka 10:00 – 17:00
Vstupné: dobrovoľný príspevok

Areál Novej Skalky s križovou cestou je voľne prístupný po celý rok.

Čo môžete navštíviť

Kostol
Areál kláštora

Ponúka pre rodiny s deťmi

Pre rodiny s deťmi od 5 rokov odporúčame poldenný výlet – auto odparkovať v areáli Malej Skalky, prechádzka lesným náučným chodníkom na kláštor Veľká Skalka, prehliadka kláštora, popri Váhu späť na Malú Skalku. Po ceste možnosť opekania.

Ponúka pre organizované skupiny

V prípade väčšej skupiny/zájazdu (aj mimo sezóny) kontaktovať správcu farnosti

Kláštor sv. Hypolita v Nitře na úpatí vrchu Zobor

KONTAKT

-

REZERVÁCIA

-

WEB

www.hradiskozobor.sk

Zoborský Kláštor sv. Hypolita bol do 13. storočia jednou z najvýznamnejších cirkevných inštitúcií nielen na území dnešného Slovenska, ale aj v kontexte vtedajšieho Uhorska. Zanikol podobne ako mnohé iné kláštory v Uhorsku koncom 15. alebo začiatkom 16. storočia. Zo stredovekého benediktínskeho kláštora sa nezachovali žiadne nadzemné murivá. Viditeľné sú len ruiny kamaldulského kláštora, ktorý bol vybudovaný na mieste benediktínskeho predchodcu v 18. storočí. Areál je dnes súčasťou liečebne respiračných chorôb, založenej v 20. storočí. Benediktínsku tradíciu dnes na lokalite okrem informačného panelu pripomína hlavne blízka jaskyňa, v ktorej začiatkom 11. storočia pustovníčil jeden z tunajších mníchov – sv. Svorad–Ondrej. Neďaleko kláštora je ľahkou turistickou trasou dostupný Kostol sv. Michala v Nitre – Drážovciach. Je jednou z početných románskych sakrálnych stavieb, ktoré sa zachovali na Ponitří.

ZAUJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Nitriansky hrad s katedrálňom kostolom
- Románsky Kostol sv. Michala z 11. storočia
- Poľnohospodárske múzeum s archeologickými expozíciami

ZHRNUTIE TEXTU

Kláštor sv. Hypolita v Nitre na Zobore je historicky najstarší kláštor na území Slovenska. Otázka jeho založenia síce dodnes nebola spoľahlivo vyriešená, je však pravdepodobné, že vznikol už v 9. storočí. V období 11. až 13. storočia plnil dôležitú funkciu jedného z centier náboženského, verejnoprávneho a kultúrneho života v Uhorsku. Mal vlastné skriptórium i školu, disponoval rozsiahlym pozemkovým majetkom a plnil aj funkciu tzv. hodoverného miesta, teda akéhosi stredovekého notariátu. Po 13. storočí jeho význam postupne upadal a koncom 15. storočia ho písomné pramene prestávajú spomínať. Na jeho mieste bol v závere 17. storočia založený kláštor pre mníchov z kamaldulského rádu, ktorí tu pôsobili do zrušenia kláštorov v rámci tzv. jozefínskych reforiem v roku 1782. Architektúra stredovekého benediktínskeho kláštora bola do veľkej miery zničená výstavbou kamaldulského kláštora. V 20. storočí v tých istých miestach navyše postavili liečebňu respiračných chorôb. Archeologický výskum preto zachytil len nepatrné zvyšky pôvodného kláštora. Patrí k nim aj zatiaľ jediný románsky kamenársky opracovaný architektonický článok – volútová hlavica, ktorá je zaujímavá i tým, že keď strátila svoju pôvodnú funkciu, prerobili ju na lavabo.

Na lokalite možno dnes vidieť len ruiny kamaldulského kláštorného kostola sv. Jozefa, zo stredovekého kláštora sa nezachovali žiadne nadzemné murivá. Lokalita nie je oficiálne prístupná, keďže sa nachádza v areáli liečebne (bakteriálne prostredie), po ohlásení sa na vrátnici je však návštevníkom väčšinou umožnená obhliadka zvyškov barokového kláštora. Lokalita je dostupná pre imobilných návštevníkov len čiastočne, k ruinám barokového kláštorného kostola vedie niekoľko schodísk.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Jak sa tam dostať

Autom: lokalita sa dnes nachádza v areáli liečebne respiračných chorôb v Nitre na Zobore. Je dostupná automobilom.
Autobusom: pravidelná autobusová doprava.

Otváracia doba

Na ploche pred liečebňou stojí informačná tabuľa o histórii a výsledkoch archeologických výskumov zoborských kláštorov (len v slovenskom jazyku).

Čo môžete navštíviť

Ruiny barokného kostola

Pol'sko

- Kláštor Svätý Kríž
- Kláštor Lubiń
- Kláštor Mogilno
- Kláštor Tyńec

Kláštor Svätý Kríž

KONTAKT

Klasztor Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej - Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego
Święty Krzyż 1

26-004 Bieliny, gm. Nowa Słupia
Tel.: +48 413 177 021, Tel.: +48 413 178 279
E-mail: infoswkrzyz@gmail.com

REZERVÁCIA

Ubytovanie: tel.: +48 413 177 021, e-mail: pokojeswkrzyz@gmail.com

WEB

<http://www.swietykrzyz.pl/>

Opátstvo Svätého Kríža je jedným z najdôležitejších pútnických miest v Poľsku. Je to tiež dôležitý bod pre mnohých turistov. História opátstva je vidieť v štylisticky rôznorodých budovách, dochovaných už od založenia románskej steny prvého kostola, gotického kláštora, barokového kostola a kaplnky Zbigniewa Oleśnického. Za zmienku stojí tiež umiestnenie kláštora – stojí na vrchole jedného z najvyšších vrcholkov Svätokrížskych hôr. Viac informácií o histórii a bohatom ekosystéme sa dá dohľadať v Prírodovednom múzeu Svätokrížskeho národného parku, ktoré je umiestnené v starom severozápadnom krídle kláštora.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Múzeum starovekého hutníctva
- Stredoveká usadlosť

ZHRNUTIE TEXTU

Opátstvo Svätého Kríža bolo prvou svätýňou v Poľsku. Až do dnešného dňa zostáva táto pamiatka dôležitým miestom uctievania a výnimočným historickým komplexom. Po storočia bola svedkom významných udalostí v histórii zeme, ktoré ovplyvnili miestnu architektúru. V bezprostrednej blízkosti kláštora sa dajú nájsť ďalšie objekty historickej hodnoty. Raz boli nájdené pozostatky železiarskych pecí používaných k taveniu železa. Preto bolo v Nowa Slupia tiež otvorené Múzeum starovekého hutníctva Svätého Kríža. Rovnako tu bolo založené kultúrne a archeologické centrum, kvôli bohatému prehistorickému osídľovaniu tohto miesta. Táto zem bola v 19. storočí miestom národných oslobodzovacích bojov. Smrť princa Adama Czartoryského v roku 1861 bola poctená oslavou slávnostnej omše a postavením kamennej mohyly, ktorej pozostatky môžete vidieť vo východnej časti na čistine. Kamenná postava pútnika na úpäti Łyse Góry je jedna z najznámejších pamiatok v regióne. Často sa spája so Sv. Emericom.

Kláštor sa nachádza v Národnom parku Svätého Kríža, v prísne chránenej prírodnej rezervácii. K nájdeniu sú tu jedinečné geologické formy (kamenné pole) a fauna (smrekovce, jedle). Výstava v prírodovednom múzeu ukazuje bohatstvo tunajšej prírody. Nájdete tu k prehliadnutiu históriu Svätokrížskych hôr, lesných ekosystémov a zvláštností ich povahy. Erb Opátstva sv. Kríža (dvojitý kríž) tu bol umiestnený ako súčasť erbu Svätokrížskej provincie, aby zdôraznil význam kláštora v histórii celého regiónu.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: Cestný ťah DW756, odbočiť na smer DW753 (Huta Szklana

Ponuka pre organizované skupiny

Možnosť prehliadok so sprievodcom

Otváracia doba

Okrem času konania omše: Pracovné dni: 9:00 – 17:00

Mísijné múzeum:

pondelok - sobota 9:00 – 17:00,

nedeľa po omši do 17:00

Čo môžete navštíviť

Kláštorný vchod

Kláštor

Kostol

Kaplnka sv. Kríža

Mísijné múzeum

Kláštor Lubiń

KONTAKT

Opactwo Benedyktynów
ul. Mickiewicza 6, 64-010 Lubiń
Tel.: +48 (65) 5177 222
E-mail: benedyktni@benedyktyni.net

REZERVÁCIE

Prehliadky so sprievodcom: tel.: +48(065)5118334, e-mail: oprowadzanie@benedyktyni.net
Ubytovanie v penzióne: tel.: +48 (65)5118334, e-mail: domgosci@interia.pl

WEB

www.benedyktyni.net

Lubinské opátstvo je výnimočné v mnohých ohľadoch – jeho história sa dokonalo zachovala nielen v rôznych dokumentoch, ale tiež v jeho stenách. Prácu mníchov žijúcich v kláštore po druhej svetovej vojne možno uviesť, ako príklad života držiaceho sa pravidiel patróna sv. Benedikta, ktorého slová hovoria: Laborare est orare, alebo Modlí sa a pracuj. Ich úsilie priviedlo kláštor a kostol k svojej vtedajšej obrovskej sláve. Tieto práce boli zavŕšené uznaním Lubinského opátstva historickou pamiatkou v roku 2009. Dnes môžu Lubinskí mnísi a laici, krátkodobo bývajúcí v opátstve, meditovať v Centre pre kresťanskú meditáciu.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Zemborzycké jazero
- Vroclavský park

ZHRNUTIE TEXTU

Lubinské opátstvo má v porovnaní s ostatnými klášťormi v Poľsku veľmi dobre písomne zachovanú históriu. Je to tiež jeden z poľských kláštorov s najdlhšou aktívnou činnosťou; dočasné obdobie prerušenia činnosti bolo len krátke. Nielenže zdrojové dokumenty dokazujú historickú a kultúrnu hodnotu celého opátstva, ale tiež kostol a jeho vybavenie sa dochovalo vo vynikajúcom stave, navzdory nespočetným nepriazňam osudu. Po dobu svojej výstavby sa kláštor stal za využitia mnohých umeleckých slohov a budova teraz odráža kompletne meniacu sa históriu. Vo svojich stenách kostol neuchováva iba spomienky panovníkov a opátov svojej doby, ale tiež je tu naveky uložený brat Bernard z Wąbrzeźna. Kláštorne steny si rovnako pamätajú návštevu spisovateľa Adama Mickiewicza a kardinála Štefana Wyszyńskiego.

Mnísi sa starali o farnosť, ktorá spadala pod správu opátstva už od 13. storočia, čo je možno vidieť aj na dokonale dochovanom barokovo prestavanom Kostole sv. Leonarda. V 20. storočí sa blízko Lubina objavili dve veľmi zaujímavé miesta: Chránená krajinná oblasť generála Dezydery Chłapowského a filmový skanzen. Poľnohospodársko-ekonomický park z roku 1992 sa nachádza takisto blízko. Týmto spôsobom bola zachovaná poľnohospodárska krajina tejto zeme, o ktorú sa s veľkým úsilím zaslúžil jej majiteľ v 20. rokoch 19. storočia. Zatiaľ čo žil v Turew, v malej poľskej dedine, zaviedol Dezydery Chłapowski najmodernejšie poľnohospodárske vylepšenia. Vďaka svojim veľkým úspechom bol Chłapowski vyzvaný k príprave plánov k udeľovaniu vlastníctva pôdy roľníkom Veľkovojvodstva Posen. Obraz o poľskej pozemkovej šľachte, ktorý vám ukazuje krajina v Chránenej krajinnnej oblasti si môžete uceliť pohľadom na každodenný život tejto šľachty tým, že navštívite filmový skanzen Soplicovo v Cichowe. Bolo tu postavené celé turistické a zábavné centru prepojujúce ako históriu tejto zeme, tak aj poľskú literatúru.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: po ceste č. 308 z Kościan

Vlakom: do vlakovkej stanice v Kościanoch a ďalej autobusom v smere na Gostyń

Otváracia doba

Prehliadky so sprievodcom iba od 9:00 do 11:30 a od 14:30 do 17:00 (do 16:00 v období zimného času)

Kostol Narodenia Panny Márie nie je pre turistov prístupný v priebehu bohoslužieb, ktoré začínajú v nasledujúcich časoch:
12:15 Obedňajšie modlitby
17:30 Nešpory (o 16:30 zimného času)
18:30 Svätá omša

Čo môžete navštíviť

Farský kostol Sv. Leonarda

Opátsky kostol Narodenia Panny Márie
Kláštor

Časť kláštornej záhrady

Ponuka pre organizované skupiny

Skupina do 25 ľudí

Kláštor Mogilno

KONTAKT

Parafia św. Jana Apostoła w Mogilnie

ul. Benedykta XVI nr 1

88-300 Mogilno

Tel.: (0-52) 315 24 08

E-mail: biuoparafialne@klasztor.mogilno.com.pl

REZERVÁCIE

Ubytovanie a prehliadky so sprievodcom: tel.: +48 663 101 855, e-mail: biuoparafialne@klasztor.mogilno.com.pl

WEB

www.klasztor.mogilno.com.pl

Mogilenské opátstvo je jedným z najstarších benediktínskych komplexov v Poľsku. Je o to viac cennejšie vďaka svojim stenám, ktoré sa dochovali až do dnes a je na nich vidieť stopy všetkých zmien, všetkých vzostupov a pádov kláštora. Najpozoruhodnejšia časť kláštora je kostol, v ktorom je od najspodnejších častí až po strechu, od vonkajších tvarov až po vybavenie vnútra, vpísaná búrlivá a meniaca sa história Poľska.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Gotický farský kostol sv. Jakuba Väčšieho
- Verejné pláže v Chałupki a Kopczyn
- Gotický kostol sv. Márie Magdalény v Kwieciszewu
- Prírodná rezervácia Mierucinek
- Turistický chodník Piast
- Svätajakubská cesta (Cesta do Santiaga de Compostela)

ZHRNUTIE TEXTU

Na hranici Veľkopolska a Kujavska leží mesto Mogilno. Mogilno bolo povýšené na mesto v roku 1398 Władysławom Jagiełłom, aj keď patrilo „čiernym mníchom“ (Benediktíni) už od 11. storočia. Kazimír I. Obnoviteľ priviedol mníchov do Mogilna, ktoré bolo v tej dobe väčšou osadou. Rôzne zvraty osudu nezasiahli dlhú históriu opátstva. Trocha šťastia viedlo k tomu, že tento výnimočný komplex má ako pôvodný románsky interiérom (ako jeden z mála v Poľsku), stredoveké usporiadanie kláštora s centrálnym nádvorím a kostol s barokovou výzdobou, rovnako tak aj unikátnu rokokovú drevorezbu. Okrem post-benediktínskeho kláštorného komplexu stojí za to navštíviť aj ďalšie pamiatky mesta. Obzvlášť zaujímavý je farský Kostol sv. Jakuba Väčšieho zo 16. storočia. Na jednej z gotických tehál jeho stien bol v stredoveku vyrazený erb mesta Mogilno. V súčasnej dobe je kostol jedným z pútnických miest Svätajakubskej cesty a zastávkou náturistického chodníku Piast. Naozajstným zážitkom pre milovníkov architektúry z čias priemyselnej revolúcie je aj vlaková stanica so železničnou infraštruktúrou z 19. storočia (vrátane vodárenskej veže, skladov a signálnych búdok).

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: Cesta č. 15 (Ostróda-Trzebnica), zabočte na cestu č. 254
Vlakom: vlaková trasa Ostróda-Poznań

Otváracia doba

Okrem času bohoslužieb:

Pracovné dni: 8:00, 18:00

Nedeľa a štátne sviatky: 8:00, 9:30, 11:00, 12:30, 18:00

Čo môžete navštíviť

Kostol

Kláštor

Ponuka pre rodiny s deťmi

Možnosť dohodnúť sa na cene ubytovania pre rodiny s viacerými deťmi. Vstup zdarma pre predškôľakov.

Ponuka pre organizované skupiny

Možnosť dohodnúť sa na cene ubytovania pre skupinu 35 ľudí a viac a pre duchovné skupiny.

Kláštor Tyńec

KONTAKT

Benediktínske opátstvo v Tynci
ul. Benedyktyńska 37
30 – 398 Krakov
Tel.: +48 12 688 54 50
E-mail: rezerwacje@jg.benedyktyni.com

REZERVÁCIE

Prehliadky so sprievodcom, ubytovanie: tel.: +48 12 688 54 50, e-mail: rezerwacje@jg.benedyktyni.com

WEB

www.benedyktyni.com

Tyniecké opátstvo bolo veľmi významné už od samotného začiatku, predovšetkým v náboženstve, ale aj v umeleckej a politickej sfére. Pozornosť venovaná liturgii je vidieť v nie moc veľkej, ale významnej zbierke zachovaných liturgických predmetov. Benediktínske duchovno je základom existencie opátstva. Mníši organizujú rôzne vstupy, semináre a meditácie. Interiér kostola a kláštora je odrazom umeleckých zmien od samého počiatku histórie kláštora. Pozostatky starších stavebných etáp umožňujú sledovať vývoj architektonických foriem. V múzeu sú uložené veľmi unikátne kamenné údaje.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Krakovský rínek
- Historické centrum Krakova
- Kostol Zvestovania Panny Márie v Krakove
- Katedrála vo Wawelu a Kráľovský hrad Wawel
- Židovská štvrť (Kazimierz)

ZHRNUTIE TEXTU

Tyniecké opátstvo sa po takmer tisícročí týči nad riekou Visla v Krakove. Odráža mnoho umeleckých zmien po sebe idúcich etáp. Zvyšky románskej stavby (časť kostola a kláštora) boli zachované. Tiež tu nájdete gotický kláštor, goticko-barokový kostol a barokové budovy. Opátstvo je na historickej mape označené ako miesto veľkého ekonomického a politického významu. Po stáročia bolo svedkom mnohých významných udalostí v histórii celej krajiny. Po uzavretí opátstva v roku 1816 sa sem benediktíni vrátili po viac ako sto rokoch. Postupne bola činnosť kláštora znovu obnovená a kláštor získal znova svoju bývalú slávu. Dnes si môžu návštevníci užívať nielen miestnu architektúru a krásy krajiny okolo Tynca, ale takisto môžu využiť rozsiahlu ponuku vzdelávacích a duchovných akcií.

Tyniecké panstvo je tiež skvelým miestom pre lekcie histórie. Vďaka svojej polohe v blízkosti bývalého hlavného mesta bolo nielen svedkom, ale aj predmetom územných bitiek. Dnešnú podobu získalo pri rekonštrukcii po vojnových aktivitách (napríklad steny z barskej konfederácie). Kvôli ničeniu budov pri vojenských akciách došlo tiež k postupnému reštaurovaniu. Tyniec je na mapách Poľska veľmi uznávané miesto. Opátstvo dnes ponúka návštevníkom obľúbené turistické trasy: navštívenie opátstva a múzejných výstav, rovnako ako vzdelávacie semináre pre deti a dospelých umožňujú dozvedieť sa viac o histórii kláštora, živote mníchov a ich práci.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom – Z Tynca smerom na južný obchvat mesta; bezplatné parkovisko: menšie priamo pri kláštore (pred zatarasou), väčšie na pravej strane ulice Benedyktynska, autobusy môžu parkovať pri rieke Visla.

Autobusom - autobusová linka 112 z Rondo Grunwaldzkie (zaberie zhruba 25 minút).

Lietadlom - letisko Krakow-Balice sa nachádza asi 10 km od kláštora (taxi služba je zabezpečená).

Otváracia doba

Nádvorie je otvorené od 6:00 do 22:00.

Múzeum je v letnom období otvorené od 10:00 do 18:00, v zimnom období od 10:00 do 16:00.

Čo môžete navštíviť

Prehliadka kláštora so sprievodcom
Opátske múzeum

Ponuka pre rodiny s deťmi

V múzeu je malý detský kútik, raz za mesiac usporadúvajú workshopy pre rodiny.

Ponuka pre organizované skupiny

Možnosť zorganizovať pracovné semináre o histórii daného miesta a Benediktínskeho dedičstva.

Mad'arsko

- Kláštor svätého Mórica v Bakonybéli
- Kláštor Csolt – Stredoveké ruiny (Vésztő)
- Benediktínske prepošstvo sv. Móra v Győri
- Bývalé benediktínske opátstvo v obci Ják, dnes farský kostol
- Benediktínske opátstvo a kostol sv. Jakuba v Lébénoch
- Benediktínske arcipátstvo v Pannonhalme
- Benediktínsky kostol sv. Panny Márie v Šoprone
- Opátstvo Tihany

Kláštor svätého Mórica v Bakonybéli

KONTAKT

SZENT GÜNTER VENDÉGHÁZ

H-8427 Bakonybél, Szent Gellért tér 1.

Tel.: 0630-9001-992, Email: termekek@szentmauriciusz.hu

REZERVÁCIE

Ubytovanie v penzióne: online formulár (dostupný na webových stránkach) musí byť poslaný emailom na gunterhaz@gmail.com

Prehliadky so sprievodcom: viď kontaktné informácie vyššie

Klasické vstupenky sa dajú zakúpiť v obchode so suvenírmi

WEB

<http://www.szentmauriciusz.hu/>

Benediktínsky kostol a kláštor postavený v roku 1754 v barokovom štýle, nedávno rozšírený o obchod so suvenírmi.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Kaplnka v blízkosti dediny so sochou svätého Gerarda, postavenie Kristových utrpení a najsvätejšej trojice pri prameni Ivy, hneď vedľa jazera zásobovaného týmto prameňom
- Etnografické múzeum v dedine
- Múzeum prírody a lesníctva volané Dom lesov Bakony
- Americký ranč z 19. storočia neďaleko od dediny, s možnosťou aktivít spojených s koňmi
- Niekoľko trás pre výlety do okolitých lesov a kopcov ponúkajúce krásne výhľady, jaskyne a rozhľadne na najvyššej hore Bakonských hôr

ZHRNUTIE TEXTU

Kláštor, zasvätený svätému Móricovi, bol založený prvým maďarským kráľom (budúcim Svätým Štefanom) v roku 1018. Mapa základov sa však datuje do roku 1037, niektorí ľudia však tvrdia, že je to falzifikát vzhľadom k možným prvkom z 13. storočia. Podľa niektorých zdrojov opustil svätý Gerard Sagredo kráľovský dvor a stal sa pustovníkom v Bakonybéli počas roka 1023. Podľa všetkého v tomto roku kláštor rozkvital, no stalo sa pár nešťastných udalostí. Komplex bol koncom 13. storočia vypálený, ale našťastie sa zachránilo 21 máp z dôb panovníka Arpáda. V 15. storočí došlo k zrúteniu vnútornej hierarchie kláštora, čo viedlo k jeho izolácii. Zároveň v kláštore zostal iba opát, ktorý bol po dobu dvoch rokov jediným mníchom v celom kláštore. Zhruba od roku 1548 boli budovy opustené kvôli víťazstvu Osmanov, no na začiatku 17. storočia sa mnísi vrátili a obnovili fungovanie kláštora v nových budovách, ktoré sú vidieť dodnes. Tieto budovy boli postavené v barokovom slohu. Benediktínska komunita v kláštore dvakrát zanikla. Prvýkrát v roku 1786 v rámci náboženskej intolerance reforiem Jozefa II. Druhýkrát to bolo v roku 1950 za dôb komunistického režimu. Po páde Sovietskeho zväzu udelila nová vláda Maďarska mníchom povolenie k návratu v roku 1989, avšak činnosť kláštora bola obnovená až v roku 1998. V súčasnej dobe je kláštor aktívny, pod jeho záštitou je tiež prevádzkovaný penzión, záhrada bylín a dielňa viazania kníh.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: cesta č. 82 (Győr –Veszprém), až dorazíte do Zircu, zahnite smerom na Pénteszgyőr a Bakonybél.

Vlakom: najbližšia vlaková stanica sa nachádza v dedine Zirc (potom pokračujte ďalej podľa vyššie zmienených inštrukcií, tiež sú k dispozícii autobusy do Bakonybélu idúce zo Zircu).

Otváracia doba

Prehliadky so sprievodcom trvajú zhruba jednu hodinu. K dispozícii v pracovných dňoch a každú sobotu o 14:00. Vopred rezervované skupiny môžu mať prehliadky aj v ďalších časoch.

Jednotliví návštevníci môžu vidieť kostol, botanickú záhradu a arborétum v priebehu otváracích hodín.

Obchod so suvenírmi je otvorený od pondelka do soboty od 10:00 do 17:00, v nedeľu po svätej omši od 10:45 do 12:00.

Čo môžete navštíviť

Kostol
Botanická záhrada
Jantárová fontána

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupenky

Kláštor Csolt – Stredoveké ruiny (Vésztő)

KONTAKT

Ruiny stredovekého kláštora a výstava Csolt
5530 Vésztő
kopec Mágori
Tel.: 06/66/477/148
E-mail: info@vesztomagor.hu

REZERVÁCIE

Viď kontaktné informácie vyššie. Organizované skupiny si musia prehliadku rezervovať vopred.

WEB

http://www.wenckheim.hu/veszto_magor.htm

Zalavárske opátstvo, domov benediktínov po viac než 500 rokov, neskôr zbúraný a dnes využívaný ako miesto národnej historickej pamiatky.

ZHRNUTIE TEXTU

Zalavárske opátstvo bolo založené v roku 1019 kráľom Štefanom I. Svätým ku cti sv. Hadriána. Bolo domovom benediktínov po viac ako 500 rokov až do roku 1541, kedy museli mníši opustiť budovy, ktoré boli neskôr prestavené na pevnosť. Tá bola úspešne ubránená pred osmanskou okupáciou. V roku 1702 bolo úradu rakúskej armády nariadené opátstvo zbúrať. Dedinčania použili zvyšné stavebné materiály pre výstavbu nových budov. Zo stredovekého kláštora zostalo iba niekoľko krásne vyrytých kamenných prvkov (dnes v Múzeu Keszthely).

V roku 1715 pripadol pozemok kláštora Göttweig, benediktíni sa teda museli presunúť do neďalekého panstva Zalaapáti, ktoré patrilo k pozemkom Zalavára. Do roku 1777 boli pozemky využívané ako panské sídlo kláštora Göttweig, ale potom bol kláštor obnovený. Barokový kostol a kláštor bol postavený v rokoch 1777 až 1781. Mníši museli odísť o päť rokov neskôr kvôli aboličnému dekrétu cisára Jozefa II., no vrátili sa späť v roku 1802. Opátstvo bolo definitívne uzavreté v roku 1948 po ustanovení komunistického režimu. Dnes kostol slúži ako farský kostol obce Zalaapáti, zatiaľ čo kláštor ako taký je domov so psychiatrickou starostlivosťou a nie je otvorený pre verejnosť.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z mesta Mezőbényes sa vydajte po ceste č. 47 na sever do Szeghalomu a potom zahňte doľava v smere na Vésztfő

Vlakom: najbližšia vlaková stanica sa nachádza v dedine Vésztfő, zhruba 5 km od tejto historickej pamiatky

Otváracia doba

1. máj - 31. august každý deň od 9:00 do 18:00

1. september - 30. apríl každý deň medzi 10:00 a 16:00

Memoriál sa v iný čas nedá navštíviť.

Čo môžete navštíviť

Barokový farský kostol, memoriál a múzeum

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupenky

Benediktínske prepošstvo sv. Móra v Gyóri

KONTAKT

9022 Győr, Széchenyi tér 9th
Sara Szabó Kelemen
Tel.: 06 (96) 513-020

REZERVÁCIE

kelemenosb@gmail.com alebo kontaktné informácie zmienené vyššie

WEB

<http://www.bencesgyor.hu/>

Benediktínske prepošstvo sv. Móra s 11 mníchmi. Príďte sa pozrieť a nájdite svoje miesto sily a tradície na zastavenie v priebehu dňa. Celé južné krídlo prepošstva okupuje pôvodný šľachtický konvikt.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Püspökvár, sídlo Górských biskupov, jednoducho rozpoznateľné svojou nedokončenou vežou
- Górske najstaršie budovy sú obytná veža z 13. storočia a gotická kaplnka Dóczy z 15. storočia
- katedrála, pôvodne v románskom štýle, bola prestavaná do gotického a barokového štýlu
- Benediktínsky kostol sv. Ignáca z Loyoly
- Karmelitánsky kostol
- Múzeum rímskej archeológie
- nedávno zmodernizované kúpele volané Quelle s niekoľkými vnútornými a vonkajšími bazénmi, šmykľavkami a saunami

ZHRNUTIE TEXTU

V roku 1802 sa prví mníši usadili v Győri potom, čo cisár František I. Štefan Lotrinský povolil opätovné zjednotenie rádov. Avšak očakávalo sa, že mníši budú na oplátku učiť v školách. Győrský kláštor je aktívny, žije tu 12 mníchov a väčšina z nich pracuje na stredných školách, ktoré sú spravované kláštorom. Cirkevné služby poskytujú tiež mimo Győru. Kláštorový kostol bol postavený maliarom Bartolommeom Torrom v rokoch 1633 až 1641, pôvodne patril jezuitom, a je variantom kostola Il Gesù v Ríme s dvoma vežami. Budova je rovnako ovplyvnená jezuitským kostolom vo Viedni. Unikátna „Študentská kaplnka“ je umiestnená v podkroví kostola a bola navrhnutá Imrem Makoveczom v roku 1995. Dnes je kláštor stále aktívny a spravuje prevádzkovú školu. Okrem toho je v kláštore tiež lekárenské múzeum. V roku 2012 sa prepošstvo stalo nezávislým členom Maďarskej kongregácie benediktínov.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Vlakom: 10 minút cesty z hlavnej vlakovej stanice v Győri

Otváracia doba

Kláštor je otvorený každý utorok, stredu a piatok od 17:00 do 18:00

Ďalšie vstupy po dohode na nasledujúcej emailovej adrese:

kelemenosb@gmail.com

Čo môžete navštíviť

Činný kláštor

Benediktínsky kostol sv. Ignáca z Loyoly

Múzeum farmácie

Pôvodný opátsky dom je momentálne hlavným sídlom Múzea

Xantus

Bývalé benediktínske opátstvo v obci Ják, dnes farský kostol

KONTAKT

Szabadnép utca 27.
9798 Ják

REZERVÁCIE

Tel.: +36 94 / 356-014, E-mail: muv.szerv@jak.hu

WEB

http://www.jak.kornyeke.hu/latnivalo/5136_Jaki_templom

Farský kostol v Jáku je najviac dokončený románsky kostol v Maďarsku; hovorí sa o ňom, že je to najväčší poklad Maďarska. Pôvodne bol postavený ako kostol benediktínskeho kláštora. Dedinský kostol v tej dobe predstavoval rotundu, v prednej časti fasády hlavného vchodu kostola v Jáku. Dnes priťahuje pozornosť ako laikov, tak aj profesionálov vďaka svojmu umeleckému bohatstvu a perfektnému umiestneniu v krajine.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- malebné mestá a pokojné dediny blízko hraníc s Rakúskom
- oblasť je ideálna pre tých, ktorí majú radi lyžovanie, ale nechcú minúť veľa peňazí za hotely
- národný park Órség
- veľa termálnych kúpeľov, z ktorých najznámejšie sú v Bükk a Sárvár

ZHRNUTIE TEXTU

Opátstvo a kostol v Jáku zasvätený svätému Jurajovi, bol založený okolo roku 1220 maďarským šľachticom Mártonom Nagy Jákim (Comes Marthinus Magnus). Tunajší opát bol po prvýkrát zmieneny v zdrojoch okolo roku 1233. Je známe, že bol kostol vysvätený v roku 1256 biskupom Győru. Kláštor údajne vyhorel pred rokom 1331. Thomas Bakócz, arcibiskup Ostrihomu a rodina Erdődyova boli medzi jeho vlastníkami. V roku 1532 bol Ják vypálený a zničený Turkami, no v roku 1562 z kláštora odišli mníši. V roku 1566 bol komplex znovu vypálený. Vzhľadom k tomuto požiaru bola väčšina budov bohužiaľ zničená, s výnimkou ikonnickej baziliky a menšieho kostola v tvare rotundy stojaceho v popredí. Monumentálna stavba baziliky má tri hlavné lode s polkruhovými výklenkami. Dnes je to farský kostol v Jáku, je rovnako jedným z prvých a najviac symbolických dochovaných románskych kostolov v Maďarsku. Podľa plánov a nákresov kostola mala výstavba mnoho fáz a nesie stopy renovácií z roku 1660 a ďalej z rokov 1896 až 1904. Preto má v dnešnej dobe pôvodnú podobu z 13. storočia so stredovekými a barokovými freskami vo vnútri. Ják je tiež známy svojou bránou, ktorá je zdobená normanskými motívmi. Opátov dom, umiestnený vedľa kostola, bol pravdepodobne sídlom rodu Ják v období stredoveku. Kaplnka svätého Jakuba, ktorá sa tu tiež nachádza, slúžila ako stredoveký farský kostol približne od roku 1250. Aj napriek tomu, že kláštor už nestojí, kostol je stále činný a využíva sa k výstavám.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: zo Szombathely sa vyďajte po ceste č. 86 smerom na Körmend, potom zahnite doľava na Ják

Vlakom: najbližšia vlaková stanica sa nachádza v susednej dedine

Balogunyom vzdialená približne 5 km

Otváracia doba

Každý deň od 9:00 do 18:00

Čo môžete navštíviť

Architektonická pamiatka (bazilika), výstavy

Benediktínske opátstvo a kostol sv. Jakuba v Lébénok

KONTAKT

Templom tér 2
9155 Lébény

REZERVÁCIE

Tel.: (20) 251-4994
E-mail: szentjakablatogato@gmail.com

WEB

<http://www.lebeny.hu>

Slávna historická pamiatka, kláštorňý kostol sv. Jakuba. Pôvodne bol kostol postavený pre benediktínsky kláštor. Jeho tri lode a výbežky sú formované v štruktúre baziliky. Stĺpovité kapitály sú vytvarované v podobe kvetinových ornamentov.

ZAUJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Návštevnícke centrum sv. Jakuba
- Luteránsky kostol
- Kaplnka sv. Antona z Padovy
- Kamenné kríže, kaplnky a obrazové stĺpy okolo dediny
- Les Töllosi - 120 hektárový les v srdci Národného parku Neusiedl Hanság
- Niekoľko jazier obklopujúce Lébény ponúkajú skvelé možnosti pre pešiu turistiku a rybárčenie

ZHRNUTIE TEXTU

Kláštor v Lébénach bol založený šľachticom v rokoch 1199 až 1203 pre súkromné vykonávanie pobožností. Komplex bol zasvätený apoštolovi svätému Jakobovi. Hoci bola existujúca zakladacia listina pre schválenie darov a stavby podpísaná Ondrejom II. Uhorským (1208), jedna zo stien kostola mala na sebe vyryté „1206“, čo môže znamenať, že bol kostol v tej istej dobe už postavený. Tiež je to spomenuté v Registrum Varadiense (dôležitá jazyková pamiatka), ktorá bola vytvorená v neskornej katedrálnej kapitole súčasnej Oradey (Nagyvarad) v 13. storočí. Lébénsky kláštor bol niekoľkokrát napadnutý a vypálený; prvýkrát Mongolmi, druhýkrát Přemyslom Otakarom I.; a potom ďalej Turkami, pravdepodobne v roku 1529 a definitívne v roku 1683. V roku 1540 bol kláštor vzatý späť od Turkov arcipátom Opátstva v Pannonhalme. Ten vymenoval nového opáta, avšak tento titul existoval iba na papieri o trochu dlhšie ako dve desaťročia. V roku 1563 bol kláštor do tretice znovu vypálený a nezostalo po ňom ani stopy. Jediná časť komplexu, ktorá ešte v dnešnej dobe stojí, je ikonický trojlodový románsky kostol v strede dediny Lébény. Tento kostol je jednou z najvýznamnejších stavieb v románskom slohu v celom Maďarsku, bol pravdepodobne reštaurovaný jezuitmi v 17. storočí. Tiež to bola úplne prvá maďarská pamiatka, ktorá bola reštaurovaná v druhej polovici 19. storočia. Dnes je tento románsky kostol využívaný ako farský kostol obce.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Gyóru sa vydajte smerom na Mosonmagyaróvár po ceste E60

Vlakom: najbližšia vlaková stanica je v neďalekej dedine

Mosonszentmiklós, približne 4 km od kláštora

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupenky

Otváracia doba

Denne medzi 9:00 a 17:00 okrem pondelka, v inú dobu po dohode.

Čo môžete navštíviť

Architektonická pamiatka

Farský kostol dediny

Návštevnícke centrum

Múzeum

Benediktínske arcipátstvo v Pannonhalme

KONTAKT

Pokladňa TriCollis Arcipátstvo v Pannonhalme
Vár 1, 9090 Pannonhalma
Tel.: (+36 96) 570 191
E-mail: info@osb.hu

REZERVÁCIE

Tel.: (+36 96) 570 191
E-mail: info@osb.hu

WEB

<http://www.bences.hu>

Najpozoruhodnejšia dominanta v Pannonhalme a jedna z najstarších pamiatok v Maďarsku, založená v roku 996. Nachádza sa v blízkosti mesta, na vrcholku kopca (282 metrov nad morom). Verí sa, že sa na úpätí toho kopca narodil svätý Martin z Tours. Je to druhé najväčšie opátstvo na svete, hneď po opátstve v Monte Carle.

Medzi tie najzaujímavejšie pamiatky opátstva patrí bazilika s kryptou (postavená v 13. storočí), krížové chodby, monumentálna knižnica s 360 000 zväzkami, barokový refektár (s niekoľkými príkladmi trompe-l'œil) a zbierkou arciopátstva (druhá najväčšia v celej krajine). V súčasnej dobe žije v kláštore asi 50 mníchov. Opátstvo je rozšírené o benediktínsku strednú školu a internátnu školu pre chlapcov.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Krížová cesta (Baroko, 1724)
- Rozhľadňa svätého Mórica v lese v okolí
- Pannonhalmské múzeum Apatsagi

ZHRNUTIE TEXTU

Pannonhalmské arciopátstvo založené v roku 996, jedna z ôsmich pamiatok UNESCO v Maďarsku sa nachádza na lesom obklopenom vrcholku hory sv. Martina, asi 15 km od mesta Győr. Je to najrozsiahlejší aktívny kláštor v Maďarsku, je považovaný za jeden z troch najvýznamnejších benediktínskych kláštorov, ako druhý hneď po kláštore v Monte Casine. Vlastná stavba kostola sa datuje späť do 13. storočia, však už oveľa skôr, presne povedané v 11. storočí, tu boli nájdené pozostatky v dôsledku archeologických výskumov. Posledný dôležitý opát z stredoveku, Mattheus Tolnai nechal postaviť neskoro gotickú kaplnku na severnej strane kostola. Kláštorné budovy boli čiastočne postavené v trinástom a pätnástom storočí, posledné menované storočie je uvedené v severovýchodnom rohu krížovej chodby s rokom 1489. Malú časť predošlej steny s freskou Vir dolorum, ktorá zostala z brány Porta speciosa z 13. storočia, možno vidieť v severnom krídle kláštora. Kláštor hral tiež dôležitú úlohu ako pevnosť. V roku 1242 ju opát Uros ubránil proti mongolskému vojsku, v šestnástom storočí sa pevnosť stala súčasťou obranného systému proti osmanskému dobytíu. V tejto dobe mnísi niekoľkokrát opátstvo opustili, či už na kratšiu alebo dlhšiu dobu. Benediktíni sa nakoniec do kláštora vrátili na konci 17. storočia. Rekonštrukcia budov prebiehala pod správou arciopáta Benedeka Sajgó (1722-1768). Práca bola prerušená zrušením cirkevných rádoz za vlády cisára Jozefa II., a bola dokončená až po obnove kláštora v roku 1802 Františkom I.

Opátstvo malo taktiež dôležitú úlohu v 20. storočí. Dvaja z tamojších mníchov - Kolos Vaszary a Jusztinián Serédi sa stali arcibiskupmi Ostrihomu. Počas 2. svetovej vojny mnísi poskytli strechu nad hlavou mnohým prenasledovaným ľuďom, po dobu kedy bol komplex budov pod ochranou Červeného kríža. Vďaka otvoreniu strednej internátnej školy v roku 1939 došlo v živote kláštora k výrazným zmenám, pretože mnoho mníchov začalo na tejto škole učiť. Bola to jedna zo zvyšných ôsmich katolíckych škôl v období komunistického režimu (1950-1989). Môžete tu vidieť kláštorné domy a knižnicu s viac ako 360 000 zväzkov, archív obsahujúci viac ako sto stredovekých dokumentov (ktoré nie je možné vidieť) a múzeum s mnohými vzácnymi liturgickými aj svetskými artefaktmi (obrazy, zlatnícke práce, liturgické odevy, a podobne). Vedľa stredovekých a barokových častí je Pannonhalmské opátstvo tiež známe pre moderné umenie a architektúru: stredná škola (polovica dvadsiateho storočia), bronzová brána veže (1996) a nový nábytok v kostole (2013).

Pannonhalma je takisto popredným pestovateľom vína pre región Pannonia, v okolí vlastní viac ako 100 hektárov pôdy určenej pre vlastné vinice.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Győru, Hegyeshalomu a Budapešti sa vydajte po diaľnici 82 (Veszprém), zídte z diaľnice na M1. Od jazera Balaton sa vydajte po diaľnici 82 cez Veszprém. Z Székesfehérváru sa vydajte po diaľnici 81 po trase Kísbér-Mezőörs.

Pravidelne jazdia autobusy a vlaky z Győru.

Otváracia doba

Kláštor môžete navštíviť v priebehu celého roka. Jednotlivo si návštevníci môžu prezrieť Pannonhalmské arciopátstvo vďaka audio sprievodcovi v niekoľko jazykov.

Čo môžete navštíviť

Bazilika a krypta
Knižnica
Pamätník Millenium
Arborétum (botanická záhrada) a záhrada bylín

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Ponuka pre organizované skupiny

Skupinové vstupenky

Benediktínsky kostol sv. Panny Márie v Šoprone

KONTAKT

9400 Sopron

Templom u. 1.

Tel.: +36 30 306 67 410

E-mail: info@sopronbences.hu

REZERVÁCIE

Tel.: +36 30 306 67 410

E-mail: info@sopronbences.hu

WEB

<http://www.sopronibences.unas.hu> (nefunguje)

Šopronský benediktínsky kostol zasvätený Panne Márií získal svoju dnešnú podobu po niekoľkých veľkých prestavbách. Kostol je jedným z najvýraznejších príkladov maďarskej gotickej architektúry z 13. storočia. V komplexe budov kostola a kláštora je v súčasnej dobe k dispozícii stála bohatá výstava kultúrnej a architektonickej histórie.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Centrum mesta
- Požiarna veža
- Steny rímskeho pôvodu
- Námestie Széchenyi a Vlajka lojality
- Kecský kostol
- Palác Esterházy (barokový)
- Dom Eggenbergov
- Mestská radnica (eklektická, 1895)

ZHRNUTIE TEXTU

Benediktínsky kostol v Šoprone bol pôvodne postavený v polovici 13. storočia pre františkánsky rád. Rehoľní bratia tu žili a pracovali do roku 1787, kedy museli odísť kvôli aboličnému dekrétu cisára Jozefa II. O pätnásť rokov neskôr boli kostol a rehoľné budovy pridelené benediktínskemu rádu. Od tej doby až do roku 1948 bol kostol spravovaný rádom, ten rovnako prevádzkoval strednú školu v meste. Po zavedení komunistického režimu museli mníši opustiť Šopron a vrátili sa až v roku 1996. V súčasnosti je ich úlohou pastoračná starostlivosť v kostole a v domove dôchodcov, ktorý bol zriadený v budove pôvodnej strednej školy.

Kostol z 13. storočia (založený pred rokom 1250) s jednou vežou, je jednou z najvýznamnejších gotických pamiatok v dnešnom Maďarsku. Dva erby nad vchodom pripomínajú históriu kostola: erb predstavujúci kozu odkazuje na stredovekých darcov, rodinu Geiselových; druhý erb reprezentujúci svätého Martina odkazuje na vlastníkov v dnešnej dobe, Benediktínske opátstvo v Pannonhalme. Dva detaily pôvodného komplexu budov si zaslužia osobitnú pozornosť: stredoveká kazateľnica na severnej strane kostola a gotická kapitulná sieň v križovej chodbe. Fragmenty bývalej drevenej zásteny je možné vidieť v múzeu.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Gyóru sa vydajte po diaľnici M85, ďalej pokračujte na ceste 85 v smere na rakúske hranice a Viedeň.

Vlakom: kostol sa nachádza zhruba 15 minút pešo z hlavnej vlakovej stanice v Šoprone

Otváracia doba

Na výber máte z prehliadok so sprievodcom v maďarčine, návštevy múzea a výchovných podujatí pre deti. Interaktívnu výstavu možno navštíviť bez sprievodcu.

Čo môžete navštíviť

Benediktínsky kostol a domov dôchodcov
Výstavy

Opátstvo Tihany

KONTAKT

Tihanyi Bencés Apátság,
H-8237 TIHANY,
I. András tér 1.

Rezerváció

+36 87 538 200

WEB

<http://tihany.osb.hu/hu/>

Benediktínsky kláštor bol založený v dedine Tihany na severozápadnom pobreží jazera Balaton na Tihanskom polostrove v Maďarskom kráľovstve v roku 1055. Jeho patrónmi sú Panna Mária a svätý Aignan z Orleánu. Zakladacia listina kláštora je v Maďarsku najstaršou písomnou pamiatkou v maďarskom jazyku. Dnes stále fungujúce opátstvo je obľúbenou turistickou atrakciou pre svoj historický a umelecký význam. Z miesta je tiež jeden z najkrajších výhľadov na jazero Balaton.

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Etnografické múzeum pod širím nebom
- Domy pustovníkov
- Národný park Balatonská vrchovina
- Vnútorne a vonkajšie jazera dodávajú jedinečnosť dediny Tihany, vytvorili sa v bývalom sopečnom kráteri
- Gejzírové pole vytvorené asi pred 3 miliónmi rokov sa tiahne medzi lesom Sarkad a vnútorným jazerom

ZHRNUTIE TEXTU

Tihanské opátstvo, založené v roku 1055, zasvätené svätému Aignanovi z Orleánu, sa nachádza na polostrove vyčnievajúcom do jazera Balaton v kraji Veszprem. Je to tiež pohrebne miesto kráľa Ondreja I. z 11. storočia a je jediným dochovaným stredovekým hrobom maďarského vládcu.

Bolo to práve v Tihanoch, kde bola vytvorená najstaršia písomná pamiatka s frázou v maďarskom jazyku - zakladacia listina Tihanského opátstva - avšak tento dokument bol odovzdaný do úschovy počas osmanskej okupácie a teraz je uložený v Pannonhalme.

Kláštor patril k najbohatším v stredoveku, vzhľadom k tomu, že bol založený kráľom. Po niekoľkých desaťročiach bol tiež miestom potvrdzovania pravosti, hoci toto právo stratil v roku 1353. Keďže osmanské vojny zasiahli región, Tihanské opátstvo sa tiež využívalo ako zámok. Mníši toto miesto opustili v druhej polovici 16. storočia. Za doby Osmanov sa opátstvo a jeho pozemky dostali do rúk rakúskeho Opátstva v Altenburgu. Pannonhalmské opátstvo kúpilo kláštor v roku 1716 a mníši sa mohli vrátiť. V nasledujúcom storočí boli v barokovom slohu rekonštruované kláštorne budovy - kostol a krížová chodba. Jedinou viditeľnou stredovekou súčasťou opátstva v súčasnej dobe je krypta schovaná pod chórom kostola. Nábytok z 18. storočia vyrobený Sebastianom Stuhlhoferom v rokoch 1754 až 1779 je výnimočnou pamiatkou stredoeurópskeho rezbárstva. Fresky v kostole pochádzajú z konca 19. storočia, boli namaľované poprednými maďarskými maliarmi vtedajšej doby (Károly Lotz, Bertalan Székely, Lajos Deák-Ebner).

Činnosť kláštorného života bola v modernej dobe dvakrát prerušená. Prvýkrát po aboličnom dekréte cisára Jozefa II. v roku 1786, benediktíni sa však do opátstva vrátili v roku 1802 a žili tu až do roku 1950. Potom znovu po založení komunistického režimu museli mníši odísť na viac ako štyri desaťročia. Opátstvo bolo rádu navrátené v roku 1990, o dva roky neskôr bola činnosť obnovená a kláštor bol ustanovený ako prepošstvo odkázané na Opátstvo v Pannonhalme.

V opátskom múzeu je možné vidieť niekoľko stredovekých kamenných rezieb z Tihany a z ďalších stredovekých pamiatok, napríklad z bývalého benediktínskeho opátstva v Jasde. V roku 1921 bolo v Tihany tiež krátko uväznené posledné Habsburské knieža Karol I. po pokuse o opätovné získanie trónu. Izby, ktoré boli v tom čase využívané kráľom a kráľovnou je v kláštore možné vidieť.

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Ako sa tam dostať

Autom: z Veszprému smerom na Csopak po ceste 73, potom zahnite doľava smerom na Balatonfüred po ceste 71

Vlakom: najbližšia vlaková stanica je v neďalekej dedine Aszfó, asi 5 km od kláštora

Otváracia doba

1. november - 31. marec: 10:00 - 16:00

1. apríl - 30. apríl: 10:00 - 16:30

1. máj - 30. september: 9:00 - 18:00

1. október - 31. október: 10:00 - 17:00

Nedeľa a štátne sviatky: od 11:15

Čo môžete navštíviť

Aktívny benediktínsky kláštor s múzeom a penziónom
Historické výstavy benediktínov a umelecká galéria

Ponuka pre rodiny s deťmi

Znížené vstupné pre deti

Ponuka pre organizované skupiny

Prehliadky musia byť rezervované najmenej 10 dní vopred na tba.
titkarsag@gmail.com

Fotografie

Klášter Broumov – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Arciopatství Břevnov – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Opatství Emauzy – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Klášter Kladruby – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Opatství Rajhrad – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Klášter Sázava – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Muzeum Teplice – autor fotografie Zákupák
Muzeum Třebíč – autor fotografie Bjalek Michal
Farní kostel Diakovce – autor fotografie Marek Šeregi
Farní kostel Hronovce – Čajakovo – autor fotografie Ferenc Kertes
Farní kostel v Hronském Beňadiku – autor fotografie Kwakinek
Klášter Ludanice – autor fotografie Taz
Kostel Rímské Janovce – autor fotografie Ľuboš Repta
Klášter Sampor – autor fotografie obeclukavica.ocu.sk
Klášter Skalka – autor fotografie Kenad
Klášter Zobor – autor fotografie Igor Marhevský
Klášter Lubíň – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Klášter Mogilno – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Klášter Tyńec – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Klášter Svätý Kříž – fotosoutěž Via Benedictina 2014
Klášter Bakonybél – autor fotografie Civertan
Klášter Csolt – autor fotografie Civertan
Převorství Győr – autor fotografie Pe-Jo
Farní kostel Ják – autor fotografie Ciladis
Opatství Lébény – autor fotografie Vadaro
Arciopatství Pannonhalma – autor fotografie Zairon
Kostel Sopron – autor fotografie Zyance
Opatství Tihany – autor fotografie Rezirezi

Vydala Agentúra pro rozvoj Broumovska v rámci projektu Via Benedictina on the way, ktorý bol finančne podporený International Visegrad Fund.

Partneri projektu:

Agentura pro rozvoj Broumovska, Česká republika
Filozofický ústav Akademie věd ČR, Česká republika
Opactwo Benedyktynów w Tyńcu, Polska
Fundacja w paski, Polska
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovensko
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság, Maďarsko

Texty: Texty vznikli v rámci projektu Benedictine heritage in Central Europe

Preklady: Eliška Židová, Kryštof Karvovský, Beata Horenová

Grafika: Jan Zálíš

Agentura pro rozvoj Broumovska
Klášteří 1
55001 Broumov

